Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
Ἀργυροῦν μετάλλιον Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Τιμὴ φύλλου δραχμαὶ 600

Περίοδος Δ' — Τόμος 1ος | *Ἀθῆναι 11 Ἰανουαρίου 1947* | *Ἔτος 69ον — Ἀριθ. 2*

ΤΟ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΑΚΙ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ)

Μέσα σ' ἕνα χαμηλὸ σπιτάκι, τὸ τελευταῖο σπιτάκι τοῦ χωριοῦ, ἕξη ἀδέρφια ἦταν καθισμένα μπρὸς στὸ τζάκι. Ἦταν ἡ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς κι' ὁ μεγάλος, ὁ Ἀντρίκος εἶχε ἀνακαλύψει ἕνα καινούργιο παιχνίδι: Κάθε σπίθα ποὺ πεταγόταν ἀπὸ τὴ φωτιὰ ἦταν κι' ἕνα παιχνίδι, κι' ὁποιος τὴν πρωτόβλεπε θὰ κρατοῦσε τὸ παιχνίδι γιὰ τὸν ἑαυτό του.

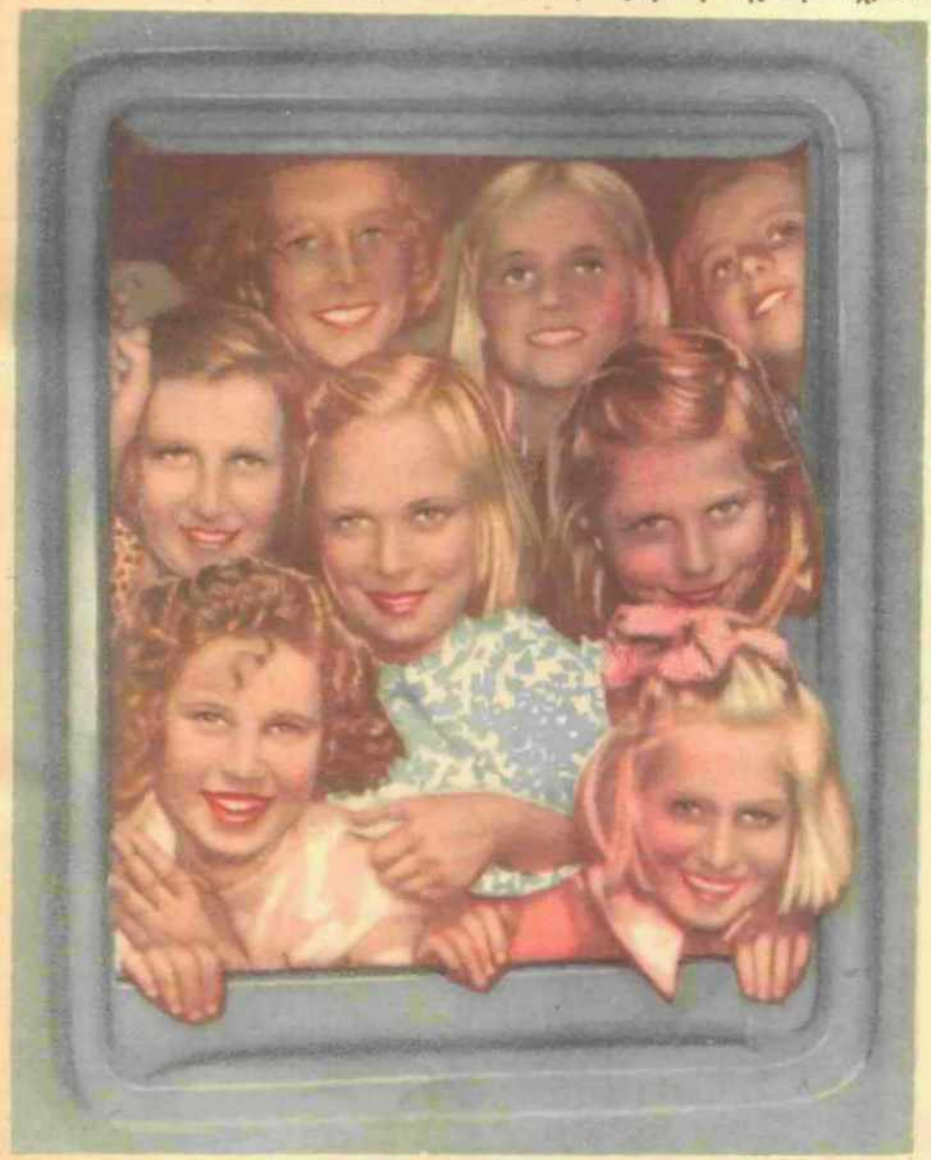

ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠ' ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗ

— Νέ τη μία ! . . φώναξε ἡ Νικολέττα. Εἶναι ἕνα τόπι κόκκινο κι' εἶναι γιὰ μένα.

Τὸ ἴδιο λεπτὸ ἡ σπίθα κατακόκκινη πετάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὸ τζάκι. Ἡ Νικολέττα τὴν κοίταξε κατατρομαγμένη, μὰ τότε εἶδε πὼς δὲν ἦταν πιὰ σπίθα, μὰ ἕνα ἀνθρωπάκι κατάμαυρο, μὲ μάτια ποὺ ἄστραφταν, μὲ μυτερὰ κάτασπρα δόντια, τυλιγμένο ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια σὲ μιὰ κατακόκκινη κάππα. Ἔκανε μιὰ τούμπα στὸ πάτωμα, ὕστερα πήδησε ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ γέλασε ἕνα στριγκὸ γελάκι.

— Ποιός εἶσαι ; Πῶς ἦρθες ἐδῶ μέσα ; φώναξαν ὅλα τὰ παιδιὰ μὲ μιὰ φωνή.

— Καὶ γιατὶ δὲν μπῆκες ἀπὸ τὴν πόρτα ; Καὶ πῶς δὲν σ' ἔκαψε ἡ φωτιά ; ρώτησε ἡ Μαριγούλα.

— Πωπωπώ ! μὲ ξεκουφάνατε ! πάψτε πάψτε ! ἔκανε τὸ Καλικαντζαράκι.

Καὶ ρίχνοντας πίσω τὴν κουκούλα ποὺ τοῦ σκέπαζε τὸ κεφάλι του, ἄρχισε νὰ χοροπηδᾶ ἐπάνω στὸ τραπέζι τόσο ζωηρὰ καὶ τόσο ἀστεῖα, ποὺ ἀγόρια καὶ κορίτσια ἄρχισαν νὰ χτυποῦν τὰ χέρια τους ἀπὸ χαρά.

— Μὰ πές μας λοιπόν, ἀπάντησέ μας ! ἐπέμενε ὁ Ἀντρίκος. Πρῶτα ἀπ' ὅλα πῶς σὲ λένε ;

— Μὲ λένε Κικιρίκο ! εἶμαι τὸ μικρότερο ἀπ' ὅλα τὰ καλικαντζάρια. Ἔπεσα μέσα στὸ τζάκι σας γιατὶ τ' ἄλλα μου τ' ἀδέρφια μὲ πετάξανε ἀπὸ ψηλὰ ἀπὸ τὴν καμινάδα, ἐπειδὴ ἔβγαλα τὴ γλῶσσα μου στὸ βασιλιά μας, τὸν Σταχτοπόδη. Εἶμαι γλωσσᾶς ἐγώ ! ἔκανε μὲ καμάρι ὁ Κικιρίκος !

— Εἶναι γλωσσᾶς! καὶ τὸ καμαρώνεται κιόλας, ἀκούστηκαν δυὸ ἄγριες φωνές.

Κι᾿ ἀπ᾿ τὸ παράθυρο ξεπρόβαλαν δυὸ χοντροὶ Καλικάντζαροι, ποὺ φαίνονταν πολὺ θυμωμένοι.

—Ἀναιδέστατε! Αὐθάδη! Αὐτὸ θὰ τὸ πληρώσῃς ἀκριβά! εἶπαν οἱ μεγάλοι Καλικάντζαροι. Μᾶς ἔστειλε ἐδῶ ὁ βασιλιάς μας ὁ Σταχτομούρης. Δὲν θέλει νὰ σὲ ξαναϊδῇ πιὰ στὰ μάτια του καὶ γιὰ τιμωρία σου, κατεργαράκο μου, σὲ καταδικάζει νὰ μείνῃς ἕναν ὁλόκληρο χρόνο ἐξορία μαζὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ἂν φρονιμέψῃς θὰ σὲ ξαναπάρουμε μαζί μας τὴν ἐρχόμενη Πρωτοχρονιά. Ἀλλιῶς, κακομοίρη μου, θὰ μείνῃς ἄνθρωπος γιὰ πάντα, ἕνας φτωχός, δυστυχισμένος ἄνθρωπος. Καλὰ νὰ πάθῃς! Καλὰ νὰ πάθῃς!

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ οἱ Καλικάντζαροι χαθήκανε μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας.

—Ἔχουνε δίκιο, εἶμαι στ᾿ ἀλήθεια ἀνυπόφορος! δήλωσε ὁ Κικιρίκος. Νά, γιὰ νὰ σᾶς δώσω νὰ καταλάβετε, ἐχτὲς ἅρπαξα ἀπὸ τὴν οὐρὰ μιὰ σαύρα καὶ τὴν ἔχωσα μέσα στὴν κουκούλα τοῦ γέρο μπάρμπα-Βαθρακούλια. Ἡ σαύρα κατάφερε βέβαια νὰ ξεφύγῃ, μὰ ἤταν τόσο μεγάλη καὶ τόσο χοντρή, ποὺ τράβηξε μαζί της καὶ τὸ μπάρμπα-Βαθρακούλια. Ἔ! καὶ νὰ τοὺς βλέπατε πῶς κυλιόντουσαν χάμω!

Ὁ Κικιρίκος τὰ ἔλεγε αὐτὰ τόσο ζωντανὰ καὶ μὲ τόσο κέφι, ποὺ τὰ παιδιὰ ἔσκασαν στὰ γέλια.

— Τί ἀστεῖος ποὺ εἶσαι, φώναξε ὁ Μῆτρος.

— Καὶ τώρα τί θὰ κάνῃς; Θὰ μείνῃς μαζί μας; ρώτησε ἡ Νικολέττα.

— Θὰ σ᾿ ἔχουμε σὰν ἀδελφό μας, πρόσθεσε ἡ Μαριγούλα.

— Καὶ δὲν θὰ σὲ πειράζουμε καθόλου, μὰ καθόλου! βεβαίωσε ὁ Ἀντρίκος.

Τὸ καλικαντζαράκι τὰ κοίταξε μ᾿ ἀπορία.

— Τί καλὰ παιδιὰ ποὺ εἴσαστε! εἶπε στὸ τέλος. Ἐγὼ στ᾿ ἀλήθεια ἐνόμιζα πῶς θὰ μὲ κοροϊδεύατε καὶ σεῖς, ἀπεναντίας, χαίρεστε ποὺ θὰ μ᾿ ἔχετε κοντά σας. Γι᾿ αὐτὸ πρέπει νὰ μάθετε τὴν ἀλήθεια: Δὲν εἶμαι μονάχα γλωσσᾶς, εἶμαι καὶ πονηρὸς καὶ ἄτακτος, καὶ περίεργος καὶ ψεύτης καὶ κλέφτης καὶ πάνω ἀπ᾿ ὅλα λαίμαργος. Καὶ σᾶς τὸ λέω γιὰ νὰ τὸ ξέρετε, πῶς δὲν ἔχω κανένα σκοπὸ νὰ διορθωθῶ.

— Αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία, εἶπε ἀποφασισμένος ὁ Ἀντρίκος. Ἀφοῦ μᾶς ἦρθες τὴν παραμονὴ τοῦ Ἅγιο-Βασιλειοῦ εἶσαι ὁ πρωτοχρονιάτικος μπουναμᾶς μας καὶ θὰ σὲ φωνάζουμε Βάσο-Βασούλη καὶ θὰ μείνῃς πάντοτε μαζί μας, κι᾿ ὅταν ἀκόμη περάσῃ ὁ χρόνος. Τὸ θέλεις;

— Πὲς ναί! πὲς ναί! φώναξαν τ᾿ ἄλλα παιδιά. Δὲν εἴμαστε παρὰ μονάχα ἕξη καὶ θὰ εἶναι πολὺ πιὸ ἀστεῖο νὰ εἴμαστε ἑφτά, ὅπως τ᾿ ἀδέρφια τοῦ Κοντορεβιθούλη.

— Αὐτὸ θὰ τὸ ἴδουμε, ἔκανε χοροπηδώντας τὸ Καλικαντζαράκι. Ἀκούσατε ὅμως τί εἶπαν ἐκεῖνοι οἱ βλάκες οἱ Καλικάντζαροι; Πῶς ἂν δὲν θέλω νὰ γυρίσω πίσω στὸν Σταχτοπόδη πρέπει νὰ μὴν πάψω νὰ εἶμαι ἄτακτος. Νὰ κάνω ἀκόμη πιὸ πολλὲς τρέλλες ἀπὸ τώρα. Ἔ ψυχή μου, διασκέδαση! Λοιπὸν θὰ μ᾿ ἀφήνετε νὰ κάνω ὅλες τὶς ἀταξίες ποὺ θὰ μοῦ κατεβαίνουν στὸ μυαλό;

—Ὅλες! Ὅλες! Ὅλες! ξεφώνισαν τὰ παιδιά.

Ὁ Κικιρίκος δὲν περίμενε ἄλλο· ἔδωσε μιὰ καὶ πέταξε τὴν κόκκινη κουκούλα του στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς κάμαρας, πῆρε φόρα κι᾿ ἔδωσε μιὰ βουτιὰ μέσα στὸν κάδο μὲ τὸ γάλα. Τὸ γάλα ἔγινε στὴν ἀρχὴ σταχτί, ὕστερα μαῦρο σὰν τὴν πίσσα καὶ ὅταν ὁ Κικιρίκος βγῆκε ἀπὸ μέσα ἄρχισε νὰ τινάζεται σὰν σκυλάκι καὶ γέμισε πιτσιλιὲς ὅλον τὸν κόσμο. Τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ ξεφωνίζουν τόσο δυνατά, ποὺ ὁ πατέρας κι᾿ ἡ μητέρα ἦρθαν μέσα τρομαγμένοι.

— Πατέρα, μητέρα, ὁ Ἅγιο-Βασίλης μᾶς ἔστειλε ἕναν ἀδερφούλη! Κοιτάξτε τον τί νόστιμος ποὺ εἶναι. Ἐπῆρε ἕνα μακροβούτι μέσ᾿ στὸ γάλα κι᾿ ἦταν τόσο βρώμικος, ποὺ τὸ γάλα ἔγινε κατάμαυρο.

Τί νὰ γίνῃ; Τὸ γάλα ἦταν γιὰ πέταμα καὶ ἡ μητέρα ἀναγκάστηκε νὰ ἀγοράσῃ ἀπὸ τὴ γειτόνισσα. Ὅταν γύρισε πίσω λαχανιασμένη ὁ Βάσος Βασούλης εἶχε ξαναρχίσει τὰ δικά του: Πρῶτα ἀπ᾿ ὅλα τοῦ κατέβηκε νὰ βερνικώσῃ τὰ κόκκινα παπούτσια του μὲ τὸ λάδι τοῦ φαγητοῦ καὶ νὰ τὰ βάλῃ νὰ στεγνώσουν πάνω στὴ κασσέλα ὅπου φύλαγαν τὸ ψωμί. Τὸ λάδι εἶχε τρέξει μέσα στὴν κασέλα καὶ τὰ καρβέλια κολλοῦσαν ὅλα καὶ βρωμοῦσαν λάδι. Τὰ παιδιὰ ὅμως κρατοῦσαν τὰ πλευρά τους ἀπὸ τὰ γέλια.

— Τί θὰ τὸν κάνω τοῦτον τὸν τρελλό! φώναξε ἡ μάννα ἡ καημένη, σηκώνοντας τὰ χέρια της.

— Εἶναι ὁ μποναμᾶς μας! Ἐμεῖς τὸν θέλουμε! φώναξαν ὅλα τὰ παιδιὰ μαζί.

Ἔτσι τὸ καλικαντζαράκι ἔμεινε στὸ χωριατόσπιτο, μὰ ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα τί φασαρία, τί κακό, τί ζημιὲς ποὺ γίνονταν!

Πρῶτα ἀπ᾿ ὅλα φόρεσε τὴν κουκούλα του ἐπάνω σὲ μιὰ καρέκλα, καὶ τὰ ἔβαλε τόσο κοντὰ στὸ τζάκι, ὥστε καρέκλα καὶ κουκούλα ἅρπαξαν φωτιά. Ὕστερα τρύπωσε μέσα στὸ κελλάρι, βούτηξε ἕνα μεγάλο κομμάτι παστὸ ἀπ᾿ τὸ πιθάρι καὶ σὲ λίγην ὥρα παρουσιάστηκε πιάνοντας τὴν κοιλιά του, γουρλώνοντας τὰ μάτια του καὶ μὴ μπορώντας νὰ μιλήσῃ ἀπὸ τὸν λόξυγκα.

—Ἄχ θὰ σκάσῃ! Ἄχ θὰ πεθάνῃ! ἄρχισαν νὰ κλαῖνε τὰ παιδιά.

Καὶ περιτριγύρισαν τὴ μητέρα τους καὶ τὴν παρακαλοῦσαν νὰ τρέξῃ νὰ φωνάξῃ τὸ γιατρὸ γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὸν ἀδερφούλη τους. Ἡ μητέρα ὅμως, χωρὶς νὰ προσέξῃ τὰ παρακάλια τῶν παιδιῶν ἅρπαξε τὸν ταραξία, τὸν πότισε χαμομήλι καὶ τὸν ἔβαλε στὸ κρεββάτι καὶ βρῆκε κιόλας τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν παστρέψῃ κιόλας λίγο, γιατὶ τὸ μπάνιο μέσ᾿ στὸ γάλα δὲν τὸν εἶχε βέβαια καθαρίσει καὶ ἦταν ὅλος πασαλειμένος ξύγκια καὶ λάδια. Μὲ κάθε πέρασμα σφουγγαριοῦ ἀπὸ τὸ πρόσωπό του ἔβγαινε κι᾿ ἀπὸ ἕνα στρῶμα φοῦμου καὶ στὸ τέλος φανερώθηκε ἕνα νόστιμο μελαχροινὸ ἀγοράκι μὲ μάτια ποὺ ἄστραφταν ἀπὸ ἐξυπνάδα κι᾿ ἀπὸ πονηριά.

Εἴτε βρώμικος ὅμως εἴτε καθαρὸς ὁ Κικιρίκος ἦταν πάντα διαβολάκι μὲ τὰ ὅλα του κι᾿ εἶχε καὶ συνενόχους του καὶ τὰ παιδιά. Ὅλα ἔπαιρναν τὸ μέρος του καὶ ὅταν καμμιὰ φορὰ ὁ πατέρας ἀγρίευε, τὸν παρακαλοῦσαν κλαίγοντας νὰ μὴ τιμωρήσῃ τὸν Βάσο-Βασούλη ἢ νὰ τὰ τιμωρήσῃ αὐτὰ γιὰ λογαριασμό του. Ὁ πατέρας ὑποχωροῦσε, καὶ τὴν ἄλλη στιγμὴ τὸ καλικαντζαράκι σοφιζόταν κάποια καινούργια σκανταλιά. Καμμιὰ φορὰ ἔμενε ἄγρυπνος νύχτες ὁλόκληρες γιὰ νὰ καταστρώσῃ τὸ σχέδιό του καὶ ὅταν ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα ἀνακάλυπταν τὴ ζημιά, τρύπωνε μέσ᾿ στὸ τζάκι κι᾿ ἀπὸ τὸ φουγάρο τῆς καμινάδας σκαρφάλωνε ὥς τὴ σκεπή. Ἦταν ὅμως τόσο νόστιμος, ὅταν ἀπὸ ἐκεῖ ψηλὰ σκαρφαλωμένος φώναζε πὼς δὲν θὰ κατέβῃ ἂν δὲν ξεθύμωνε ὁ πατέρας, ὥστε δὲν μποροῦσαν νὰ τοῦ κρατήσουν κάκια. Ὁ χωριάτης γκρίνιαζε, μουρμούριζε κι᾿ ὕστερα ἔλεγε:

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Διασκευὴ ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΙΔΩ ΤΙ ΕΧΕΙ ΜΕΣΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΓΙΑΤΙ τὸ χάλασες τ᾿ ὡραῖο σου παιχνίδι; — Γιὰ νὰ ἰδῶ τί ἔχει μέσα!» Ἡ ἀπάντηση τοῦ παιδιοῦ, (ὅταν τοὐλάχιστον δὲν φοβᾶται νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθεια) εἶναι αὐτή. Καὶ τὰ στερεώτερα παιχνίδια καταστρέφονται ἐπίτηδες, ἀπὸ μιὰ περιέργεια ἀκατανίκητη. Τὸ παιδὶ δὲν ἡσυχάζει ἂν δὲν δεῖ «τί ἔχει μέσα» τὸ στῆθος τῆς κούκλας ποὺ φωνάζει καὶ παίζει τὰ μάτια της, ἢ τοῦ πουλιοῦ ποὺ τρέχει, κελαϊδεῖ κι᾿ ἀνεβοκατεβάζει τὰ φτερά του. Κάθε φορὰ ποὺ βλέπω συντρίμματα παιχνιδιῶν— θυμᾶμαι τὰ παιδικά μου χρόνια καὶ καμώματα. Τὰ ἴδια δὲν ἔκανα κι᾿ ἐγώ; Τὰ παιχνίδια μας ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ἦσαν κάπως διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ σημερινά. Δὲν τὰ εἶχαν προστυχέψει ἀκόμη. Μερικὰ μάλιστα μποροῦσαν ἐξαίρετα νὰ σταθοῦν στὴν ἐταζέρα μαζὶ μὲ τἆλλα κομψοτεχνήματα τοῦ σαλονιοῦ, χωρὶς νὰ φαίνουνται διόλου παιχνίδια. Ἦσαν πρὸ πάντων κάτι ὅμορφα ζῶα —μαϊμοῦδες, σκύλοι, ἄλογα πρόβατα — σχεδιασμένα καὶ χρωματισμένα φυσικώτατα. Αὐτά, τὰ περισσότερα, στηρίζονταν σὲ μιὰ βάση, δηλαδὴ σ᾿ ἕνα κουτάκι ξύλινο ἐπάνω καὶ κάτω, καὶ σκεπασμένο στὰ πλευρὰ μὲ μαλακὸ πετσὶ σὰν φυσερό. Τὸ πίεζες καὶ μὲ κάθε πίεση ἔβγαινε ἀπὸ μέσα ἕνας ἦχος βραχνός — ἡ φωνὴ τάχα τοῦ ζώου, ποὺ ἀνοιγόκλεινε κιόλας τὸ στόμα του ἢ τὰ μάτια του.

Νά τί μὲ σκαντάλιζε πάρα πολύ. Τί εἶχε λοιπὸν μέσα αὐτὸ τὸ κουτάκι, ὥστε κάθε φορὰ ποὺ τὸ πίεζε κανεὶς νὰ κάνῃ ὅλα αὐτὰ τὰ θαύματα; Ἀπόξω δὲν ἔβλεπα τίποτε παρὰ μιὰ μικρὴ στρογγυλὴ τρύπα ἀπὸ κάτω, ποὺ κι᾿ αὐτὴ ἀκόμη ἦταν σκεπασμένη μὲ λίγο ἄσπρο πετσί, λεπτὸ καὶ τεντωμένο σὰν ταμποῦρλο. Ἔπρεπε νὰ τὸ χαλάσω, νὰ τὸ ἀνοίξω χωρὶς ἄλλο καὶ νὰ ἰδῶ.

Στὴν ἀρχὴ θυμᾶμαι εἶχα κάποιους δισταγμούς· μὰ γρήγορα τοὺς ἐνίκησα. Καὶ ὅταν ἔμενα μόνος μὲ τὸ παιχνίδι μου, ἀπὸ δῶ τὸ εἶχα ἀπὸ κεῖ τὸ εἶχα τοῦ ἔβγαζα ἐπὶ τέλους τὰ μάτια. Κι᾿ αὐτὸ κυριολεκτικά. Γιατὶ μόλις ξεκολλοῦσα ἐκεῖνο τὸ πετσὶ γύρω-γύρω ἀπὸ τὸ κουτὶ κι᾿ ἔβγαζα τὸ ἐλατήριο — ἕνα σύρμα χοντρὸ καὶ στριφογυρισμένο ποὺ ἔβρισκα μέσα — ὡς διὰ μαγείας τὰ μάτια τοῦ ζώου μου, τὰ μάτια ἐκεῖνα ποὺ ἀνοιγόκλειναν τόσο φυσικά, ἔπεφταν ἀπὸ μέσα, τὰ ἔχανα ὁλωσδιόλου καὶ στὴ θέση τους ἔμεναν μόνο δυὸ φρικτὲς τρύπες. Τὸ παιχνίδι μου, τ᾿ ὡραῖο μου παιχνίδι, ποὺ τόση χαρὰ μοῦ εἶχε δώσει ὅταν μοῦ τὸ χάρισαν, ἦταν τώρα τέρας καὶ κουρέλι γιὰ πέταμα. Πόσο τὸ μετάνοιωνα! Ἡ περιέργειά μου εἶχε ἱκανοποιηθεῖ, μὰ τὴν εὐχαρίστηση τῆς πρώτης στιγμῆς διαδέχονταν λύπη καὶ ἀπογοήτευση μεγάλη. Γιατὶ τὸ κουτάκι ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε τόσα θαύματα δὲν μοῦ φανέρωνε τίποτε τὸ θαυμαστό. Τὸ ἐλατήριο μόνο ποὺ σᾶς εἶπα, ἕνα ἄλλο κομματάκι μέταλλο, λεπτὸ σὰν χαρτί, ποὺ ἔκανε τὸν ἦχο, ὅταν μὲ τὴν πίεση περνοῦσε ἀπὸ πάνω του ὁ ἀέρας τοῦ κουτιοῦ γιὰ νὰ βγῇ ἀπ᾿ τὴν τρυπούλα— καὶ τὰ μάτια τοῦ ζώου (ὅταν τὸ ξεκολλοῦσα κι᾿ αὐτὸ ἀπὸ τὴ βάση του), δυὸ χάντρες κολλημένες σ᾿ ἕνα σύρμα, ποὺ ἦταν ἑνωμένο μὲ τὸ ἐλατήριο. Γελοῖα πράγματα! Καὶ τὸ χειρότερο ἀπ᾿ ὅλα ἦταν πῶς τὸ ζῶο μου ψοφοῦσε ὁριστικά. Τίποτε δὲν ἔκανε πιά, οὔτε φωνή, οὔτε τὸ στόμα του ν᾿ ἀνοιγοκλείνῃ. Δοκίμαζα νὰ τὸ κολλήσω, νὰ τὸ ξαναφτιάσω ὅπως ἦταν, ἀλλὰ ναί, τοῦ κάκου!..

Αὐτὴ τὴν ἀπογοήτευση πολλὲς φορὲς βέβαια τὴ δοκιμάσατε καὶ σεῖς, ἀγαπητοί μου, ὅταν παίζατε μὲ παιχνίδια. Μὰ μόνον τότε ἄραγε; Ὤ, ἐγὼ τὴ δοκίμασα κι᾿ ἀργότερα. πολλὲς φορὲς στὴ ζωή μου... Πόσα πράγματα ποὺ τὰ ἔβλεπα ἀπὸ μακρυὰ ὡραῖα, καὶ μ᾿ εὐχαριστοῦσαν καὶ τ᾿ ἀπολάμβανα καὶ τὰ χαιρόμουν, ἔτσι, ἀπὸ μιὰ κακὴ περιέργεια θέλησα νὰ τὰ πλησιάσω πολὺ καὶ νὰ ἰδῶ ἀπὸ τί εἶναι καμωμένα καὶ τί ἔχουν μέσα—ἀπαράλλαχτα ὅπως ἕνα παιδὶ τὸ παιχνίδι του—καὶ τὰ ἔχασα! Γιατὶ ἤξερα πιὰ τί εἶναι καὶ δὲν μοῦ ἔκαναν τὴν πρώτη ἐντύπωση. Ἀνέβαινα, σὰν νὰ ποῦμε, στὰ παρασκήνια τοῦ θεάτρου καὶ ἔβλεπα ἀπὸ κοντὰ τὶς θαυμάσιες σκηνογραφίες σὰν χοντροβαμμένα πιὰ χαρτιά. Μὰ ὄχι! Ἴσως τόση περιέργεια δὲν χρειάζεται πάντοτε. Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ἐξετάζῃ ὅλα τὰ πράγματα ἀπὸ πολὺ κοντά. Καλὸ εἶναι ν᾿ ἀφήνῃ καὶ μερικὰ γιὰ τὴν ὡραία ἐντύπωση, τὴν αὐταπάτη, τὴν *ἐλλυζιὸν* τῆς ζωῆς.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Τ᾿ ΑΡΝΑΚΙ

Ἡ Παναγιὰ μὲ τὸ Χριστὸ παιδάκι
κάθονται πλάϊ σὲ δροσερὸ ρυάκι.

Ἡ φύση γύρω ἀνθεῖ, μοσκομυρίζει
κι᾿ ὅλα μιὰ χρυσὴ λάμψη τὰ φωτίζει,

Λαλοῦνε τὰ πουλάκια μὲς στὰ κλώνια
καὶ χτίζουν τὶς φωλιὲς τὰ χελιδόνια,

Τ᾿ ἀρνάκια στὸ γρασίδι του βοσκοῦνε
καὶ χαρωπὰ βελάζουν καὶ πηδοῦνε.

κι᾿ ἕνα ἄσπρο ἀρνάκι μὲ σγουρὸ μαλλὶ
τῆς μάννας δὲν ἀκούει τὴ συμβουλὴ

καὶ πέφτει στ᾿ ἄγρια βάτα καὶ ματώνει
στ᾿ ἀγκάθια τὸ μαλλὶ τ᾿ ἄσπρο σὰ χιόνι

καὶ σκλαβωμένο ἐκεῖ πονεῖ, βελάζει
καὶ τὴ γλυκειὰ μανούλα του φωνάζει.

Τ᾿ ἀκούει κι᾿ ὁ Χριστούλης κι᾿ ἡ καρδιά του
πονάει μὲ τὸν πόνο τοῦ προβάτου·

καὶ τρέχει κι᾿ ἀπ᾿ τ᾿ ἀγκάθια τὸ λυτρώνει,
τὸ πληγωμένο ἀρνὶ τ᾿ ἄσπρο σὰ χιόνι.

Μὰ τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ μέτωπό του στάζει
κι᾿ ἡ Παναγιὰ τὸ βλέπει καὶ τρομάζει:

—Παιδί μου, μὲς στ᾿ ἀγκάθια μοναχό σου
γιατί ἔτσι πλήγωσες τὸ μέτωπό σου;

—Μανούλα, δὲν πειράζει κι᾿ ἂς ματώνω
ἀρκεῖ τὸ ἀρνὶ ποὺ λύτρωσα ἀπ᾿ τὸν πόνο.

Καὶ σκύβει στὸ κρυστάλλινο τὸ ρέμμα
καὶ πλένει ἀπ᾿ τὸ μέτωπό του τὸ αἷμα.

Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Στὸν κάμπο πέρα στὴν ἐρημιὰ
ποὺ βασιλεύει παντοῦ χαρά,
ποὺ τὰ πουλάκια γλυκὰ λαλοῦνε
κι᾿ οἱ πεταλοῦδες τρελλὰ πετοῦνε.

Μιὰν ἀνοιξιάτικη γλυκειὰν αὐγούλα
φύτρωσε κάποτε μαργαριτούλα,
Κι᾿ ἦταν ὁλόλευκη καὶ μεταξένια
κι᾿ ἦταν ὁλόλαμπρη, παραμυθένια.
Διαμάντι ἐστάλαζε γλυκὰ ἡ δροσούλα
πάνω στὰ φύλλα της κάθε αὐγούλα
Νεράκι ἔτρεχεν ἐκεῖ πιὸ πέρα
ποὺ ἐκελάρυζε νύχτα καὶ μέρα.

Τὴν ἐνανούριζαν γλυκὰ τ᾿ ἀηδόνια,
τὴν ἐξυπνούσανε τὰ χελιδόνια,
Ζοῦσεν ἀμέριμνη στὴν ἀγκαλιά της,
μέσ᾿ τὴν ἀπέραντη τὴ σιγαλιά της.

Μὰ ξεγελάστηκες μικρὴ φτωχούλα
μὰ ξεγελάστηκες μαργαριτούλα
Θὰ ζοῦσες νόμιζες γιὰ πάντα αἰώνια
στῆς εὐτυχίας τὰ χελιδόνια.

Μὰ ἦρθαν χειμῶνες, ἦρθανε χιόνια
πετάξαν, φύγανε μακρυὰ τ᾿ ἀηδόνια
Ἐξεραθῆκαν καὶ τὰ χορτάρια
κι᾿ ἔμειναν γύρω τ᾿ ἀπομεινάρια.

Πεντάρφανη ἔμεινε στὴν ἐρημιά της,
δὲν ἔχει τίποτε γιὰ συντροφιά της
Σπάσαν τὰ κλώνια της ἀπ᾿ τὸν ἀέρα
πέθανε, χάθηκε κι᾿ αὐτὴ μιὰ μέρα.

ΚΟΡΙΝΝΑ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. LAMBRY

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἀλλὰ πῶς θὰ τὰ κατάφερνε ὅλ' αὐτά; Ποιὰ σινιάλα κάνουν οἱ ναυτικοὶ ὅταν κινδυνεύουν; Μήπως ἔπρεπε ν' ἀνάψῃ φωτιὰ σὲ καμμιὰ γωνιὰ τοῦ καταστρώματος; Αὐτὸ βέβαια ἦταν τὸ προτιμότερο, ἀλλὰ οὔτε σπίρτα εἶχε, οὔτε ἤξερε ποῦ μποροῦσε νὰ βρῇ μέσα σὲ κεῖνο τὸ τρελλὸ ἀνακάτωμα ποὺ τοὺς ἔκαναν οἱ ἄγριοι αὐτοὶ πειρατὲς τῶν ὠκεανῶν, οἱ Γερμανοί.

Ἐνῶ ἡ Ἀννούλα ἔκανε αὐτὲς τὶς σκέψεις, τῆς φάνηκε ἄξαφνα πὼς εἶδε νὰ κουνιέται πίσω ἀπ' τὸ πεσμένο ἄλμπουρο, μιὰ ἀνθρώπινη σκιά. Τῆς ἦρθε νὰ ξεφωνίσει ἀπὸ χαρούμενη λαχτάρα. Δὲν τολμοῦσε ὅμως νὰ πιστέψει ἀκόμα σὲ μιὰ τόσο μεγάλη εὐτυχία. Ἦταν λοιπὸν δυνατὸ νὰ ὑπάρχῃ καὶ κάποιος ἄλλος πάνω στὸ καράβι;

Ἕνας ἀκόμα δυστυχισμένος ποὺ θὰ νόμιζε τὸν ἑαυτό του ὁλομόναχο!

Ἔκανε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ τρέξει πρὸς τὰ κεῖ, μὰ ξανακάθησε στὴ θέση της δίχως τὴν παραμικρὴ κίνηση. Φοβόταν μὴν ἀπογοητευθῇ, μὴ τύχῃ κι' ἡ σκιὰ ποὺ εἶχε δεῖ μιὰ στιγμὴ μόλις πρὶν τὴν εἶχε ἁπλῶς φανταστεῖ. Κι' ὅμως ὄχι. Τίποτα πιὸ ἀληθινὸ δὲν ὑπῆρχε ἀπὸ κεῖνο ποὺ ἔβλεπε τώρα μπροστά της. Στὸ πισινὸ κατάρτι τοῦ καραβιοῦ μιὰ σημαία ὑψώνεται. Ἔπειτα μιὰ δεύτερη, κατόπι μιὰ τρίτη. Ὤ, δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἀφιβολία! Κάποιος βρισκόταν σίγουρα ἐκεῖ, πολὺ κοντά της κι' ἂς μὴν τὸν ἔβλεπε. Ὅ,τι εἶδε τῆς ἦταν ἀρκετὸ νὰ καταλάβῃ πὼς ὁ ἄλλος αὐτός, εἶχε σκεφτεῖ ν' ἀνεβάσει τὴ σημαία ὅπως σκέφτηκε νὰ κάνῃ καὶ κεῖνη. Ἀντὶ ὅμως μιᾶς παρουσιαστήκανε τρεῖς, δεμένες κοντὰ-κοντὰ μ' ἕνα ψηλὸ καὶ γερὸ σκοινί.

Ἡ Ἀννούλα δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ ἄλλο. Ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ φωνὴ καὶ τὸ καράβι καὶ ἡ θάλασσα ἀντιλάλησαν πέρα-πέρα. Στὴ στιγμή, πίσω ἀπ' τὸ ἄλμπουρο πετάχτηκε ἕνα ψηλὸ παλληκαράκι μὲ ναυτικὴ φανέλλα καὶ μακρὺ πανταλόνι. Δὲν ἦταν παραπάνω ἀπὸ δεκαέξη χρονῶν. Τὸ κορίτσι τὸν ἀναγνώρισε ἀμέσως. Ἦταν ὁ Ντὶκ Γκόρντον, γιὸς τοῦ πλοιάρχου, ποὺ τόσες καὶ τόσες φορὲς τὸν εἶχε συναντήσει πάνω στὴ γέφυρα τοῦ καραβιοῦ καὶ κουβεντιάσανε γιὰ τόσο ὄμορφα καὶ περίεργα πράγματα. Ὁ Ντὶκ ἤξερε νὰ διηγιέται γιὰ τὴ ζωὴ τῶν κάουμπόυς ποὺ ζούσανε στὶς φάρμες καὶ τὰ ράντσα τοῦ Τέξας, ἀνάμεσα σὲ χιλιάδες ἄγρια ἄλογα ποὺ τὰ ἐξημερώνανε καβαλλώντας πάνω στὴν πλάτη τους. Τὴν ξετρέλλαιναν κάτι τέτοιες ὄμορφες ἱστορίες τὴν Ἀννούλα, γι' αὐτὸ εἶχε πιάσει στενὲς φιλίες μαζί του. Καὶ τώρα ποὺ τὸν ἔβλεπε ἔτσι ἀνέλπιστα μπροστά της, νόμιζε πὼς τῆς τὸν ἔστελνε ὁ Θεός.

— Ντὶκ! τοῦ φώναξε τὸ κορίτσι ἁπλώνοντάς του τὰ χέρια.

Τὸ παλληκαράκι ἔτρεξε κοντά της, τὴν ἀγκάλιασε, κι' εὐτυχισμένος ποὺ δὲν ἦταν μονάχος πάνω στὸ καράβι, τὴν κοίταξε μέσα στὰ μάτια καὶ τῆς εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνηση:

Ντὶκ! φώναξε ἡ Ἀννούλα, ἁπλώνοντας τὰ χέρια. (Σ. 16, στ. β')

—Ἀννούλα, ἐσὺ ἐδῶ; Ὤ, πόσο χαίρουμαι ποὺ σὲ βλέπω!

Καὶ σὰ νὰ μετάνοιωσε γιὰ ὅτι εἶπε, πρόσθεσε:

—Χαίρουμαι Ἀννούλα, ὄχι ποὺ βρίσκεσαι ἐδῶ, ἀλλὰ ποὺ εἶσαι ζωντανή.

Τὸ κοριτσάκι συγκινήθηκε κι' ἄρχισε πάλι νὰ κλαίῃ.

— Ντὶκ, τοῦ ἔκανε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δάκρυά της, καὶ γὼ χαίρουμαι ποὺ σὲ βλέπω, γιατὶ νόμιζα πὼς ἤμουνα μονάχη καὶ ἔρημη. Τώρα πιὰ ὅμως δὲ φοβᾶμαι καὶ τόσο, μιὰ καὶ βρίσκεσαι κοντά μου. Δὲ φοβᾶμαι σχεδὸν καθόλου κι' ἂς μὴν ὑπάρχῃ ἐλπίδα νὰ σωθοῦμε...

Τὸ ἀμερικανόπουλο πῆρε τὰ παγωμένα χέρια της στὰ δικά του.

—Ἀννούλα, τῆς εἶπε τρυφερά, σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ ἔχῃς ἐμπιστοσύνη σὲ μένα. Ἀνέβασα τὶς σημαῖες τοῦ κινδύνου, ξέρω νὰ κάνω σινιάλα καὶ νὰ συνεννοοῦμαι μὲ αὐτὲς καὶ ἔχω κάποια ἰδέα τιμονιοῦ. Θὰ προσπαθήσω νὰ τὸ διορθώσω. Τὸ καράβι, μ' ὅλες τὶς ζημιὲς ποὺ ἔχει πάθει, εἶναι ἀκόμα γερὸ καὶ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ μᾶς παρηγορεῖ εἶναι τὰ ἄφθονα τρόφιμα ποὺ ἔχουμε καὶ τὸ νερό. Κανεὶς δὲν τὰ ἔχει ἀγγίξει.

Ἡ ἐλπίδα ξαναφάνηκε στὰ μάτια τῆς Ἀννούλας.

— Νομίζεις πὼς μπορεῖ νὰ συναντήσουμε κανένα καράβι στὸ δρόμο μας; ρώτησε.

— Γιατὶ ὄχι; ἔκανε μὲ πεποίθηση ὁ Ντὶκ. Ἂν καὶ ἡ διεύθυνση ποὺ ἀκολουθοῦμε δὲν εἶναι αὐτὴ ποὺ πρέπει. Ἀφοῦ ὅμως βρισκόμαστε στὸν ὠκεανό, ἀσφαλῶς ἀπὸ κάπου θὰ ξεπροβάλῃ ἡ σωτηρία ποὺ ἐλπίζουμε.

— Θέ μου, γιατὶ νὰ μποῦμε σ' αὐτὸ τὸ καράβι ποὺ δὲν εἶναι τόσο καλὸ σὰν τὰ ἄλλα, ἀναστέναξε ἡ Ἀννούλα. Ἂν εἴχαμε προτιμήσει κανένα ὑπερωκεάνειο δὲν θὰ εἴχαμε τώρα αὐτὴ τὴν περιπέτεια.

—Ἔτσι νομίζεις; ρώτησε ὁ Ντὶκ.

— Εἶμαι βέβαιη. Δὲ θὰ τολμοῦσαν νὰ μᾶς ἐπιτεθοῦν οἱ Γερμανοί.

Τὸ ἀγόρι χαμογέλασε.

—Ἔχουμε πόλεμο, Ἀννούλα, κι' ἕνα ὑπερωκεάνειο θὰ ἦταν μεγαλύτερος στόχος γιὰ τὸν ἐχθρό. Νὰ λὲς εὐτυχῶς ποὺ βρεθήκαμε σ' ἕνα μικρὸ καραβάκι...

Τὸ ἀμερικανόπουλο μιλοῦσε ἥσυχα σὰ νὰ μὴ συνέβαινε τίποτα. Ἤξερε θαυμάσια τὰ γαλλικά, ἂν καὶ κάπου-κάπου σταματοῦσε γιὰ νὰ βρεῖ τὶς λέξεις του. Στὴν Ἀμερική, στὸ κολλέγιο τοῦ Μπόστον ποὺ σπούδαζε, στὸ μάθημα τῶν ξένων γλωσσῶν ἐρχότανε πάντοτε ἀπ' τοὺς πρώτους. Ἡ Ἀννούλα, χαιρότανε ν' ἀκούῃ νὰ μιλιέται τόσο ὄμορφα ἡ μητρική της γλῶσσα. Ἡ ἴδια, ποτέ της δὲν κατάφερε νὰ μάθει τὰ ἀμερικάνικα, ἂν καὶ εἶχε μείνει πολὺν καιρὸ στὴ Νέα Ὑόρκη μαζὶ μὲ τὴν μητέρα της.

Μὲ τὸ ταξίδι αὐτό, ποὺ στοίχισε στὰ δυὸ παιδιὰ τὴ μεγαλύτερη περιπέτεια τῆς ζωῆς τους, εἶχαν σκοπὸ νὰ πᾶνε στὴν Ἀγγλία, ἡ Ἀννούλα

γιὰ νὰ συναντήσει τὸν πατέρα της ποὺ ἦταν ἀνώτερος ὑπάλληλος στὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν, ἐνῶ ὁ Ντὶκ Γκόρντον γιὰ νὰ περάσῃ τὶς σχολικές του διακοπὲς σὲ κάτι ἐξαδέλφια του ποὺ τὸν εἶχαν προσκαλέσει ἐπίμονα, παρ' ὅλο ποὺ ὁ πόλεμος ἐξακολουθοῦσε στὴ στεριὰ καὶ στὴ θάλασσα μὲ τὴν ἴδια πάντοτε ὁρμή.

—Ἔπρεπε νὰ τὸ περιμένουμε αὐτό, Ντίκ, εἶπε σὲ λίγο τὸ κορίτσι στὸ σύντροφό του. Ἦταν τρέλλα μας ν' ἀφήσουμε τὴν Ἀμερικὴ γιὰ νὰ ἔρθουμε στὴν Ἀγγλία σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ τὰ ἐχθρικὰ ὑποβρύχια περιπολοῦν τοὺς ὠκεανούς.

— Δὲν ἔχεις ἄδικο, Ἀννούλα, ἀποκρίθηκε τὸ ἀγόρι. Ὅμως αὐτὸ τὸ ὑποβρύχιο ποὺ μᾶς χτύπησε ἦταν πειρατικό...

— Πειρατικό; τὸν διέκοψε περίεργο τὸ κορίτσι. Ὑπάρχουν στὰ χρόνια μας πειρατές;

Ὁ Ντὶκ χαμογέλασε.

— Δὲν εἶναι πειρατὲς σὰν κι' αὐτοὺς ποὺ διαβάζεις στὰ μυθιστορήματα. Αὐτοὶ εἶναι πειρατὲς τοῦ πολέμου. Ἐκεῖνοι ἀπ' τὶς μακρυνές τους βάσεις ἐφοδιασμένοι γιὰ πολλὲς μέρες μὲ κάρβουνο καὶ πετρέλαιο, στέκουνται κατόπι στὰ σταυροδρόμια τῶν θαλασσῶν καὶ χτυποῦνε ὁποιο καράβι κι' ἂν περάσῃ. Ἔτσι γίνηκε καὶ μὲ μᾶς. Οὔτε ὁ πατέρας μου, οὔτε κανένας ἄλλος ἀξιωματικὸς φαντάζουνταν ποτὲ πὼς ἐδῶ ψηλὰ θὰ μποροῦσαν νὰ φτάσουν ποτὲ οἱ Γερμανοί. Μονάχα ὅταν θὰ πλησιάζαμε στὴν Ἀγγλία θὰ εἴχαμε κάποιο φόβο. Ἀλλὰ κάθως βλέπεις ὑποτιμήσαμε τὸν ἐχθρό μας καὶ τὴν πάθαμε!

— Δὲν ξέρεις πόσο φοβήθηκα, Ντίκ, ὅταν συνῆρθα ἀπ' τὴ λιγοθυμιά μου καὶ εἶδα πὼς ἤμουν μονάχη σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο καράβι. Γιὰ σκέψου λίγο τὴν ἀγωνία μου!

Καὶ γυρνώντας τὰ μάτια της στὸ κατάστρωμα, σὰ νὰ ἔψαχνε νὰ βρεῖ κάτι, ρώτησε:

— Λὲς νὰ ὑπάρχει καὶ κανένας ἄλλος ἐδῶ μέσα; Πῶς γίνεται νὰ εἴμαστε οἱ δυό μας;

— Εἶναι ἁπλούστατο, Ἀννούλα. Ἐσὺ λιγοθύμησες κι' ἔπεσες πίσω ἀπὸ τὸν πάγκο. Μὲ τὴ φασαρία καὶ τὸν πανικὸ κανένας δὲ σὲ πρόσεξε. Τὴ μητέρα σου τὴν κατέβασαν στὴ βάρκα μὲ τὴ βία καὶ δὲν πρόλαβε νὰ σὲ πάρῃ μαζί της. Ἐγὼ ὅμως κρύφτηκα πίσω ἀπὸ κάτι σκοινιὰ κι' ἔτσι τὴ γλύτωσα γιὰ νὰ βρεθοῦμε τώρα συντροφιά.

— Μὰ γιατὶ κρύφτηκες, Ντίκ; Δὲν προτιμοῦσες νὰ πᾶς μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους;

—Καθόλου. Πιστεύω νὰ εἶδες τὸν πατέρα μου, ὅταν τὸν σέρνανε οἱ Γερμανοὶ ἀπ' τὰ μαλλιὰ γιὰ νὰ τὸν πάρουν αἰχμάλωτο στὸ ὑποβρύχιο.

— Ναί, τὸν εἶδα, ψιθύρισε λυπημένη ἡ Ἀννούλα. Πέρασε μάλιστα πολὺ κοντά μου καὶ μοῦ φάνηκε πὼς μὲ κοίταζε στὰ μάτια, σὰ νὰ ἤθελε νὰ μοῦ δώσει κουράγιο.

— Λοιπόν, σὰν καπετάνιος ποὺ ἦταν ὁ πατέρας, ἔπρεπε νὰ βγῇ τελευταῖος ἀπ' τὸ καράβι. Ἀφοῦ ὅμως οἱ Γερμανοὶ τὸν πήρανε μαζί τους, ἔμεινα ἐγὼ στὴ θέση του γιὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσω. Δὲν ἤθελα ν' ἀφήσω τὸ «Πράσιγκ» στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Κι' ἂν βυθιζότανε ἀκόμα, θὰ πνιγόμουνα μαζί του, ὅπως θὰ ἔκανε κι' ὁ πατέρας μου.

Ἡ Ἀννούλα συγκινημένη τοῦ ἔσφιξε τὰ χέρια.

— Εἶσαι παλληκάρι, Ντίκ, τοῦ εἶπε. Ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ σένα καὶ εἶμαι βέβαιη ὅτι θὰ σωθοῦμε πολὺ γρήγορα. Δὲν ξέρω... ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πὼς θὰ τὰ καταφέρῃς μὲ τὴν καρδιὰ ποὺ ἔχεις.

— Θὰ κάνω ὅ,τι, μπορῶ, Ἀννούλα, ἀποκρίθηκε μὲ πεποίθηση τὸ ἀγόρι. Οἱ Γερμανοὶ ἀφοῦ ὑψώσανε τὸ πανὶ στὶς ἀντένες, πῆγαν στὸ ὑποβρύχιό τους κι' ἀπὸ κεῖ μὲ μιὰ κανονιὰ μᾶς χαλάσανε τὸν ἔλικα.

[Ἀκολουθεῖ] ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΝΕΑ "ΔΙΑΠΛΑΣΗ,,

Σᾶς ἔχει τύχει ποτὲ νὰ ψάχνετε στὸ δρόμο γιὰ κάτι, ἕνα σπίτι, ἕνα μαγαζί, νὰ περάσετε δυὸ - τρεῖς φορὲς μπροστὰ στὸ μέρος ποὺ βρισκότανε καὶ νὰ μὴν τ' ἀναγνωρίζετε, εἴτε γιατὶ ἄλλαξε ὄψη, ἀνακαινίστηκε, εἴτε γιατὶ χάλασε, παραμορφώθηκε; Τὸ ἴδιο ἔπαθα περνώντας ἀπὸ τὴν ὁδὸν Εὐριπίδου ἕνα στενόχωρο πρωϊνό.

Τίποτα στὸ πολύδουο στενὸ δὲ μαρτυροῦσε τὴν κατακεφαλιὰ ποὺ μὲ περίμενε δυὸ βήματα πιὸ κεῖ. Περίμενα πὼς κάτι θὰ εἶχε πάθει τὸ παλιὸ χτίριο, πὼς ἴσως νὰ τὸ ἔβρισκα χωρὶς τζάμια, μὲ τὴν πρόσοψη λίγο χαλασμένη. μὰ ὄχι πὼς θάχε ἐξαφανιστεῖ!

Δὲν ἤξερα νὰχε οἰκόπεδο ἄχτιστο σ' αὐτὸ τὸ μέρος. Τί εἶναι αὐτὸ ἐκεῖ; Καὶ ἡ Διάπλαση; Μὰ τί συμβαίνει; Δὲν ὑπάρχει Διάπλαση; Πῶς νὰ τὸ πιστέψω;

—Ἐδῶ δὲν ἦταν τὸ No 42; Γκρεμίστηκε τὸ σπίτι αὐτό;

— Ναί, παιδί μου, ἐδῶ ἦταν τὸ 42. Γκρεμίστηκε. Δὲν ξέρω τί ἔπαθε!

—Ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων αὐτὸ ἦτανε;

Μὰ οἱ πολυάσχολοι πρώην γείτονες τῆς Διάπλασης ἔχουνε δουλειά. Στέκω μπροστὰ στὸ οἰκόπεδο προσπαθώντας νὰ καταλάβω, νὰ θυμηθῶ, νὰ μαντέψω. Δὲν ἔμεινε τίποτα, τίποτα; Καὶ οἱ ἔνοικοι; Ὁ Φαίδων, ὁ Ἀνανίας, ἡ Πίσσα; Νὰ σώθηκαν καὶ οἱ δώδεκα ἀδερφὲς ἀπ' τὴν καταστροφή; Καὶ τὰ χαρτιά μας; Οἱ παλιὲς Διαπλάσεις, ἡ ζωή μας ἡ παιδική, ἡ τυπωμένη καὶ ζωγραφισμένη μὲς στὶς χιλιάδες σελίδες της; Ἔτσι ὅλα χαμένα;.. Χαμένα. Θέλω νὰ κλάψω, νὰ κλάψω! Δὲν μπορεῖ, δὲ γίνεται... Ἡ παλιά μας ἀγάπη ἔτσι νὰ σβύσῃ!

* * *

Ἕνα βράδυ χαρούμενο μοῦ φέρανε τὴν εἴδηση:

— Τὸ ξέρεις; Ἡ Διάπλαση ξαναβγαίνει.

— Σώπα. Ἀλήθεια;

— Ναί, εἶδα μιὰ ρεκλάμα. Νά, σημείωσα καὶ τὴ διεύθυνση.

Ἡ καρδιά μου χτυπάει. Τρέχω νὰ μάθω νέα, νὰ βεβαιωθῶ.

Μὰ ναί, εἶναι ἀλήθεια. Ἡ παλιά μας ἀγάπη δὲν ἔσβυσε. Ξαναγενιέται μὲς ἀπ' τὴ στάχτη του τὸ καμένο πουλί. Θὰ μαζευτοῦνε πάλι γύρω ἀπὸ τὴ μάνα τους τὰ κλωσσοπούλια.

Ἡ Διάπλασή μας δὲν πέθανε.

Ἡ Διάπλαση θέλει νὰ ζήσῃ καὶ θὰ ζήσῃ!..

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ - ΚΩΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

(ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ)

6

ΜΥΙΑ

Σὲ κατσαρόλα μὲ ζουμὶ
πέφτει καὶ κολυμποῦσε
μιὰ μύγα. Κ' ἐνῶ πνίγονταν
αὐτὴ φιλοσοφοῦσε...

«Ἔφαγα κ' ἤπια καὶ λουτρό,
πῆρα. Καὶ δὲν μὲ μέλλει.
Δυάρα δὲν δίνω τώρα πιὰ
κι' ἂς γίνει ὅ,τι κι' ἂν θέλει!..»

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

FLORIAN

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Πολὺ μακρυὰ τρέχει κανείς,
γιὰ νὰ βρῇ τὴν εὐτυχία...
Μάταια σκοτώνεται γι' αὐτήν,
καὶ πάσχει κι' ὑποφέρει!
Ποῦ νἄξερε... Πῶς στὴν καρδιὰ του
ἔχει στημένη κατοικία,
Ἐκεῖ ποὺ τὴν ἀκούμπησε
τὸ συνετὸ τῆς φύσης χέρι.

Μετ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΜΟΣΧΟΥ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΓΗ ΜΑΣ ΒΙΑΖΕΤΑΙ

Ἡ Γῆ μας τρέχει γρήγορα, αὐτὸ τὸ ξέρετε. Μέσα σὲ εἰκοσιτέσσερες ὧρες κάνει... τὸ γύρο τῆς Γῆς! Ἔ, λοιπόν, τώρα βάλθηκε νὰ τρέξη πιὸ γρήγορα ἀκόμη. Ἔτσι τούλάχιστον μᾶς λέει ὁ Ἄγγλος καθηγητὴς Μπρόουν, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Γιαίηλ. Μὴ νομίσετε ὡστόσο, ὅτι ἡ γρηγοράδα αὐτὴ θὰ εἶναι καὶ τόσο σημαντική. Μόνο μὲ τὰ λε-

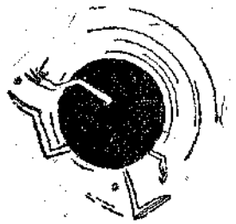

πότατα ἀστρονομικὰ ἐργαλεῖα μπορεῖ νὰ μετρηθῆ, γιατὶ δὲν ξεπερνάει τὸ ἕνα δευτερόλεπτο μέσα στοὺς δώδεκα μῆνες! Αὐτὸ δηλαδὴ κάνει ἕνα ὁλόκληρο λεπτὸ μέσα σὲ ἑξήντα χρόνια. Ἔ, δὲν εἶναιζλίγο! Κι' ὕστερα, μιὰ καὶ πῆρε φόρα ἡ Γῆ μας δὲν ξέρουμε ποῦ θὰ σταματήση!

■■

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Μιὰ πολὺ περίεργη ἀπογραφὴ στ' ἀλήθεια ἔκανε τώρα τελευταῖα ἕνας Ἄγγλος στατιστικὸς καὶ ρωτιέται κανεὶς τί στοιχεῖα χρησιμοποίησε. Γιατὶ ὁ σοφὸς αὐτὸς μέτρησε καὶ λογάριασε καὶ εἶπε, πὼς στὴ Μεγάλη Βρεταννία ζοῦνε διακόσια ἑκατομμύρια πουλιά, δηλαδὴ τέσσερες φορὲς περισσότερα πτερωτὰ ἀπὸ δίποδα.

Ἀνάμεσα στὰ πουλιὰ αὐτὰ — λέει πάντα ὁ Ἄγγλος σοφὸς — τὰ πολυπληθέστερα εἶναι τὰ σπουργίτια. Μέσ' στὸ Λονδῖνον μοναχὰ ὑπάρχουν ἕνα ἑκατομμύριο ὀκτακόσιες χιλιάδες καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ ζοῦνε τριακόσιες χιλιάδες ἀγριοπερίστερα καὶ τριανταπέντε χιλιάδες ἥμερα περιστέρια.

■■

ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

Κι' ἐπειδὴ μιλοῦμε γιὰ πουλιὰ δὲν ξέρω ἂν μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θυμοῦνται τὶς ἐξωφρενικὲς ἱστορίες τοῦ Ἀνανία καὶ τὸν πτηνάνθρωπο, τὸν Τζὼν Ἴκαρσον. Ἔ, λοιπὸν ἕνας τέτοιος πτηνάνθρωπος, ἢ μᾶλλον ἕνα πτηνοκόριτσο παρουσιάστηκε στὴν Ἀμερική. Γεννήθηκε στὴν πολιτεία Ὀρεγκὸν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν, εἶναι τώρα πέντε χρόνων καὶ ὀνομάζεται Ρόμπιν Γκρόβ. (Ἄλλη παράξενη σύμπτωση κι' αὐτή: Ρόμπιν ἀγγλικὰ σημαίνει σπουργίτι).

Λοιπὸν ἡ μικρούλα Ρόμπιν, χωρὶς νὰ σαλεύη ὁλότελα τὰ χείλια της, κατα φέρνει νὰ μανουβράρη μὲ τέτοιον τρόπο τὶς φωνητικὲς της χορδές, ὥστε μιμεῖται στὴν ἐντέλεια τὶς φωνὲς ὅλων τῶν πουλιῶν.

Ἡ ἐφημερίδα ποὺ γράφει αὐτὸ τὸ καταπληκτικὸ νέο, ἀναφέρει πὼς οἱ γονεῖς τῆς μικρούλας Ρόμπιν τὴν βάζουν νὰ παρακολουθῆ εἰδικὰ μαθήματα στὸ Χόλλυγουντ, γιατὶ λέει, εἶναι βέβαιοι πὼς σὲ λίγο θὰ εἶναι περιζήτητη ἀπὸ τὶς κινηματογραφικὲς φίρμες

Αὐτὸ βέβαια τὸ καταλαβαίνω, γιατὶ θὰ βάζουν τὴν Ρόμπιν πίσω ἀπὸ ἕνα δέντρο καὶ θὰ κάνη, ἀνάλογα μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς σκηνῆς, πότε τὸ ἀηδόνι, πότε τὸν κότσυφα, πότε τὸν κοῦκο κι' ὅποιος τὴν ἀκούει θὰ νομίζει πὼς πρόκειται γι' ἀληθινὸ πουλί. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν καταλαβαίνω εἶναι τί λογῆς «εἰδικὰ μαθήματα» παρακολουθεῖ καὶ ποιός εἶναι ὁ καθηγητὴς ποὺ τῆς τὰ δίνει.

Μὰ τί ἀνόητος ποὺ εἶμαι! Ἀπλούστατα ἡ μικρούλα Ρόμπιν θὰ πηγαίνη κάθε μέρα στὸ Ζωολογικὸ κῆπο, στὰ κλουβιὰ τῶν πουλιῶν, ἢ σὲ κανένα πτη-

νοπωλεῖο κι' ἐκεῖ τὰ διάφορα πουλιὰ θὰ τὴν μαθαίνουν τὴ γλῶσσα τους.

Μιὰ μονάχα ἀπορία μοῦ μένει: Καταλαβαίνει ἄραγε τί θέλουν νὰ ποῦν τὰ διάφορα κελαϊδήματά τους;

■■

Η ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΜΙΛΝΤΡΕΝΤ

Στὸ ζωολογικὸ κῆπο τοῦ Λονδίνου, ὑπάρχει μιὰ φώκια τόσο ἔξυπνη, ποὺ μπορεῖς νὰ τῆς ἀναθέσης καὶ τὶς πιὸ δύσκολες δουλειές. Π.χ. πετᾶς τὸ καπέλλο σου στὴ λίμνη καὶ τῆς λές: —Καλή μου Μίλντρεντ, μοῦ δίνεις σὲ παρακαλῶ τὸ καπέλλο μου; Δίχως νὰ χάση καιρὸ ἡ Μίλντρεντ βουτάει στὸ νερό, πιάνει τὸ καπέλλο μὲ τὸ στόμα της καὶ σοῦ τὸ φέρνει μπροστὰ στὰ πόδια σου. Δὲ σοῦ τὸ δίνει ὅμως, ἂν δὲν τῆς δώσης πρῶτα κανένα ψαράκι, ἀπ' αὐτὰ ποὺ πουλάει φθηνότατα ὁ κάπταιν Τζόνς, ὁ γέρο-φύλακας τοῦ Ζωολογικοῦ κήπου. Ἂν μάλιστα τῆς πετάξεις κι' ἄλλα δυὸ-τρία ψαράκια στὸ πάντα ἀνοιχτὸ στόμα της, τότε βγαίνει ἀπ' τὴ λίμνη κι' ἀρχίζει νὰ κάνει τοῦμπες σὰν

τὸν καλύτερο ἀκροβάτη, νὰ χτυπᾶ τὰ πτερύγιά της καὶ νὰ γελᾶ μὲ τέτοιον τρόπο ποὺ τὸ γέλιο της νὰ μὴν ξεχωρίζει ἀπὸ γέλιο γυναίκας, μόνο ποὺ εἶναι λιγάκι πιὸ δυνατό. Καθημερινὰ οἱ Λοντρέζοι καὶ οἱ Λοντρέζες—ἰδιαίτερα τὰ μικρὰ Ἐγγλεζόπουλα—πηγαίνουν καὶ παίζουν μὲ τὴ μικρή; τὴν ἀγαπημένη τους Μίλντρενε, ποὺ εἶναι ἡ δημοφιλέστερη ἀπ' ὅλους τοὺς τροφίμους τοῦ Ζωολογικοῦ κήπου.

■■

ΟΙ ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Μὴν ἀπελπιζόμαστε γιὰ τὴν ἀγραμματοσύνη μας! Ξέρετε πόσοι ἀγράμματοι ὑπάρχουν στὴν Ἀμερική; Τρία ἑκατομμύρια! Τρία ὁλόκληρα ἑκατομμύρια ποὺ δὲν ξέρουν οὔτε τ' ὄνομά τους νὰ γράψουν. Καὶ μὴ νομίσετε πὼς πρόκειται γιὰ παιδιά. Ὄχι, εἶναι ἄνθρωποι μεγάλοι, ποὺ δὲν ἐπῆγαν ποτὲ σχολειό! Καὶ νὰ μὴν ξέρουν οὔτε τὸ ἀλφαβήτα! Πωπῶ ντροπή!

■■

ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Εὐτυχῶς ποὺ ὑπάρχουν καὶ μικρές. Γιατὶ ἀλλιῶς θὰ ἦταν δικαιολογημένοι αὐτοὶ οἱ ἀγράμματοι ἂν ἔπρεπε νὰ μάθουν λέξεις ποὺ κι' αὐτὴν ἐδῶ. «Ρευλμεθυλαμινο προμανόλ». Καὶ μιὰ ἄλλη, πιὸ μεγάλη ἀκόμη. «Συνδεσμολογικο φυσιολογικο τετραδακτυλο συγχρονοδρομικῆς»!

Αὐτὲς πιὰ δὲν εἶναι λέξεις, εἶναι ὁ σιδηρόδρομος τῆς Θεσσαλονίκης.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΟΖΑΡΤ

[Τὶς ἡμέρες αὐτὲς κυκλοφόρησε σὲ καλαίσθητη καὶ πλούσια εἰκονογραφημένη ἔκδοση, μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα βιογραφία τοῦ μεγάλου συνθέτη Μόζαρτ, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν κ. Δ. Καλλονᾶ. Ἀπὸ τὸ ὡραῖο αὐτὸ βιβλίο διαβάστε ἕνα μικρὸ ἀπόσπασμα, ποὺ ἀναφέρεται στὴν πρώτη ἐκδήλωση τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ «θαυμαστοῦ παιδιοῦ», ὅπως εἶχαν ὀνομάσει τὸν μικρὸ Μόζαρτ οἱ σύγχρονοί του].

Τεσσάρων χρόνων ὁ Βόλφγκανγκ ἄρχισε τὴ μελέτη τοῦ πιάνου μ' ἐπιμονὴ συγκινητικὴ γιὰ τὴν ἡλικία του. Θἄπρεπε νὰ ἰδῆ κανεὶς μὲ πόση σοβαρότητα ἄκουγε τὰ ξανθὰ ἀγοράκι τὴ διδασκαλία τοῦ πατέρα του, κουνώντας πότε-πότε τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ δείξη πὼς εἶχε ἐννοήσει. Θἄπρεπε ἀκόμα νὰ παρατηρήση κανεὶς τὴν ἔκφραση τῶν ματιῶν του, ποὺ ἦσαν καρφωμένα ἀπάνω στὴ σελίδα μὲ τὶς νότες.

Κι' ἀκόμα θἄπρεπε νὰ παρακολουθήση κανεὶς μὲ πόση ἑτοιμότητα κι' ἀκρίβεια περνοῦσε τὰ δάκτυλά του πάνω στὰ πλῆκτρα καὶ μὲ πόση λεπτότητα τὰ χάϊδευε πάνω σὲ ὡρισμένα μέρη. Τὰ πόδια του τὰ πολὺ κοντὰ κρέμονταν στὸ κενὸ ἀνάμεσα στὸ σκαμνὶ καὶ στὸ πάτωμα.

Ὁ πατέρας ἦταν ἕνας δάσκαλος ἐξαιρετικὰ ἀπαιτητικός, ὁ Βόλφγκανγκ ἕνας μαθητὴς πολὺ προσεκτικὸς καὶ ὑπάκουος. Ὁ αὐλικὸς μουσικὸς δὲν μπόρεσε παρὰ νὰ ἐκπλαγῆ μὲ τὶς καταπληκτικὲς προόδους τοῦ γιοῦ του καὶ ἰδίως μὲ τὴ διαβολεμένη του ἀντίληψη. Θἄλεγε κανένας πὼς ἡ διδασκαλία του δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ βγάζη στὸ φῶς ἀπὸ τὶς πιὸ βαθειὲς πτυχὲς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ παιδιοῦ, γνώσεις ποὺ ἦταν ἤδη ξεκάθαρες, τέλειες, χαραγμένες μέσα του ἀπὸ τὴ γέννησή του.

Οἱ κρυμμένοι σπόροι τῆς μεγαλοφυΐας ἄρχισαν ν' ἀναπτύσσονται, δίνοντας τὰ πρῶτα λουλούδια.

Καὶ νὰ τὰ θαύματα, τὸ ἕνα πίσω ἀπ' τ' ἄλλο! Ἕνα βράδυ ὁ πατέρας μὲ δυὸ ἀπὸ τοὺς πιὸ στενούς του φίλους—τὸν μουσικὸ Σάχτνερ καὶ τὸν ἐφημέριο Μπούλλιγκερ — μπαίνουν στὸ σαλόνι καὶ βρίσκουν τὸν μικρὸν Βόλφγκανγκ καθισμένο μπροστὰ στὸ γραφεῖο μὲ τὴν πέννα στὸ χέρι. Ὁ μικρὸς εἶναι τόσο ἀπορροφημένος στὴ δουλειά του, ποὺ δὲν σηκώνει οὔτε κἂν τὸ κεφάλι του!

Οἱ τρεῖς φίλοι πλησίασαν τότε καὶ εἶδαν μὲ κατάπληξη πὼς εἶχε γεμίσει μὲ νότες ἕνα ὁλόκληρο φύλλο χαρτιοῦ τῆς μουσικῆς! Καθὼς ὅμως δὲν ἤξερε ἀκόμα νὰ χρησιμοποιῆ τὴν πέννα μ' εὐχέρεια, κάθε στιγμὴ ἄφηνε νὰ πέφτουν σταγόνες μελανιοῦ, ποὺ τὶς καθάριζε κάθε τόσο μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μανικιοῦ του.

Τὰ μοῦτρα του, τὰ δάχτυλά του καὶ τὰ ροῦχα του, εἶχαν μαυρίσει ἀπ' τὸ μελάνι!..

Ὁ Λεοπόλδος δὲν τὸν ἀποπῆρε.

— Τί κάνεις αὐτοῦ, Βόλφερλ; τὸν ρώτησε χαϊδευτικά.

— Γράφω ἕνα κοντσέρτο, ἀπαντᾶ ὁ μικρός, συνεχίζοντας τὴ δουλειά του, χωρὶς νὰ σηκώνει τὰ μάτια ἀπὸ τὸ χαρτί.

— Δεῖξε μου τό...

— Μιὰ στιγμή, πατέρα. Τὸ ἔργο μου δὲν τέλειωσε ἀκόμη. Πῶς θὰ μπορέσης νὰ τὸ κρίνης.

—Ὠ δὲν πειράζει...

Ὁ Λεοπόλδος παίρνει τὸ χειρόγραφο. Οἱ τρεῖς φίλοι διαβάζουν σιωπηλοί. Σιγὰ-σιγὰ τὰ πρόσωπά τους παίρνουν μιὰ ἔκφραση ὑπέρτατου θαυμασμοῦ. Κάτω ἀπ' τὶς νότες ποῦναι φρέσκες ἀκόμα, τὸ μουσικὸ θέμα τοῦ κοντσέρτου καὶ ἡ ἀνάπτυξή του φανερώνονται καθαρά.

Μὲ φωνὴ ποὺ τὴν κάνει νὰ τρέμη ἡ συγκίνηση, ὁ Λεοπόλδος λέει:

—Εἶν' ἕνα πραγματικὸ κοντσέρτο, μὰ τόσο δύσκολο ποῦναι ἀδύνατο νὰ παιχθῆ.

— Πραγματικά, παρατηρεῖ ὁ Βόλφγκανγκ, εἶν' ἕνα κοντσέρτο πολὺ δύσκολο. Πρέπει νὰ τὸ μελετήση κανεὶς μ' ὑπομονή.

Σηκώνεται, πηγαίνει στὸ κλαβεσὲν καὶ δοκιμάζει νὰ τὸ παίξη. Ὅμως τὰ δάχτυλά του εἶναι ἀκόμη πολὺ ἀδύνατα, πολὺ ἀργοκίνητα, δὲν ὑπακούουν στὴ θέλησή του...

Ὁ Λεοπόλδος Μόζαρτ ἀρχίζει νὰ ἐννοῆ ποιὸ θησαυρὸ τοῦ ἔχει ἐμπιστευθεῖ ὁ Θεὸς καὶ ποιὰ εὐθύνη τὸν βαραίνει ἀπ' ἐδῶ κι' ἐμπρός. Δὲν εἶναι μόνο χαρὰ ποὺ αἰσθάνεται ὁ πατέρας ἀνακαλύπτοντας στὸ παιδί του τὴν ὕπαρξη τῆς μεγαλοφυΐας. Ποιὰν ἄγρυπνη προσοχή, πόση προφύλαξη ἀπαιτεῖ ἡ ἀποστολή του! Πόσους κόπους, πόσες στερήσεις, πόσες ἀπασχολήσεις! Ὁ Λεοπόλδος ὅμως δὲν εἶν' ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀποφεύγουν τὶς εὐθύνες. Θ' ἀφιερώση στὸ γιό του ὅλη του τὴ ζωή, δὲν θὰ ζήση πιὰ παρὰ γιὰ νὰ τοῦ χρησιμεύση σὰν στήριγμα καὶ σὰν ὁδηγός, νὰ τὸν συνοδεύση στὸ δύσκολο δρόμο, μὲ τὴν πιὸ φλογερή, τὴν πιὸ γενναιόδωρη πατρικὴ ἀγάπη.

Δ. ΚΑΛΛΟΝΑΣ

ΜΙΚΡΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

1. ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ

Ἡ κυρὰ-Μαριώ

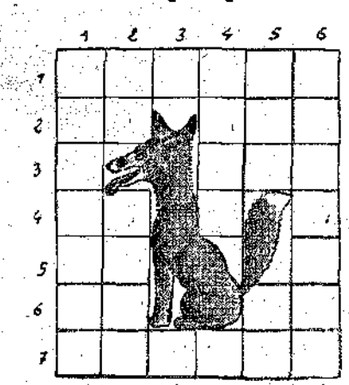

Ὁριζοντίως: 1. Πρωτεύουσα.—2. Μόριον. — Κόρη ἀρχαίου βασιλέως. —3. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. — 4. Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου.—5. Κλωστή.—6. Ἄρθρον.—Ἄρθρον.—7. Χαλασμένος.

Καθέτως: 1. Ἀπόστολος.—2. Μόριον.—Ἐπίρρημα (δημοτ.). — 3. Ἄρθρον.—4. Προστακτική.—5. Ἐπίρρημα. —Ἄρθρον.—6. Ἱστορικός.

2. ΤΑ ΔΥΟ ΤΡΑΙΝΑ

Πρόβλημα.

Ἕνα τραῖνο ξεκινάει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη στὶς 9 τὸ πρωῒ μὲ ταχύτητα 70 χιλμ. τὴν ὥρα. Τὴν ἴδια ὥρα ἕνα ἄλλο τραῖνο φεύγει ἀπ' τὴ Θεσσαλονίκη γιὰ τὴν Ἀθήνα μὲ ταχύτητα 50 χλμ. τὴν ὥρα. Ἔχοντας ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ ἀπόσταση ἀπὸ τὴν Ἀθήνα στὴ Θεσσαλονίκη εἶναι 560 χλμ. ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο τραῖνα θὰ βρίσκεται πλησιέστερα στὴν Ἀθήνα, τὴν ὥρα ποὺ θὰ διασταυρωθοῦν;

3. ΑΙΝΙΓΜΑ

Κορμὶ χωρὶς ψυχή,
χέρια χωρὶς κεφάλι.
Τί εἶναι;

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 1ου ΦΥΛΛΟΥ

Οἱ λύσεις αὐτοῦ τοῦ φύλλου θὰ δημοσιευθοῦν στὸ ἐρχόμενο. Ὅποιος τὶς στείλη πρῶτος θὰ λάβη ἕνα τόμο τῆς Βιβλιοθήκης. Τῶν ἄλλων θὰ δημοσιευθοῦν τὰ ὀνόματα.

Τὸ πουλάκι τῆς μαγικῆς εἰκόνος βρίσκεται στὴν ἄκρη τῆς ἀριστερῆς γωνίας, ἂν γυρίσετε ἀνάποδα τὸ φύλλο.

Τὰ ὀκτὼ καρβέλια. Εἶχε δίκιο ὁ Κατῆς. Τὰ ὀκτὼ καρβέλια μοιράστηκαν σὲ τρία ἴσα μέρη. Ἀπὸ τρία μέρη τὸ καθένα, 8×3=24. Ἐκεῖνος ποὺ εἶχε 5 καρβέλια εἶχε 15 κομμάτια. Ἔφαγε 8 καὶ ἔδωσε ἑπτά, ἄρα ἐδικαιοῦτο νὰ πάρη ἑπτὰ γρόσια. Ἐκεῖνος ποὺ εἶχε 3 καρβέλια εἶχε 9 κομμάτια· ἔφαγε 8 κι' ἔδωσε ἕνα, ἄρα τοῦ ἀναλογοῦσε ἕνα γρόσι.

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ε. NESBIT

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Ζήτω ἡ ἐλευθερία! φώναξε ὁ Ρόμπερτ. Μὰ δὲν πιστεύω νὰ μᾶς ἀφήσῃ.

—Ἐγὼ νομίζω πὼς θὰ τὴν καταφέρουμε νὰ μᾶς πῇ ναί, εἶπε ἡ Τζέννη. Σήμερα τὸ πρωΐ ρώτησα τὸν πατέρα γι' αὐτό, καὶ κεῖνος τότε εἶπε στὴν παραμάνα νὰ μᾶς ἀφήνῃ νὰ βγαίνουμε, φτάνει νὰ τῆς λέμε ποῦ πᾶμε, καὶ νὰ μὴν ἀργοῦμε νὰ γυρίζουμε.

— Οὐρρά! Οὐρρά! Οὐρρά! Ζήτω ἡ ἔξυπνη ἡ Τζέννη! φώναξε ὁ Κύριλλος, σταματώντας ἐπὶ τέλους τὸ χασμουρητό. Πᾶμε νὰ τῆς τὸ ποῦμε.

Ἡ παραμάνα δὲν εἶπε ὄχι. Τοὺς συμβούλεψε μονάχα νὰ προσέχουνε τὰ σταυροδρόμια, καὶ νὰ ζητᾶνε ἀπὸ ἕνα πόλισμαν νὰ τοὺς βοηθήσῃ στὶς δύσκολες στιγμές.

Τὰ παιδιὰ ξέρανε ἀπ' αὐτά, γιατὶ εἶχανε ζήσει στὸ Κάντεν - Τάουν, καὶ γνώριζαν πῶς στοὺς κεντρικοὺς δρόμους τὰ τραμ πηγαινοέρχονται σὰν δαιμονισμένα, καὶ νομίζεις πῶς θὰ πέσουνε πάνω σου.

Ὑποσχεθήκανε πὼς θὰ γυρίσουνε πρὶν νυχτώσῃ. Ἦτανε Ἰούλιος καὶ γιὰ καλή τους τύχη νύχτωνε ἀργότερα ἀπὸ τὴ συνηθισμένη ὥρα τοῦ ὕπνου τους. Ξεκινήσανε γιὰ τὸ Σάντ - Τζαίημς - Πάρκ, μὲ τὶς τσέπες γεμάτες φρυγανιές, καὶ ψίχουλα γιὰ τὶς πάπιες.

Ξεκινήσανε, μὰ... δὲν πήγανε ποτὲ στὸ Πάρκο.

Ἀνάμεσα στὴν ὁδὸ Φίτσροϋ - Στρήτ, ποὺ ἦταν τὸ σπῆτι τῆς παραμάνας, καὶ στὸ Σάντ - Τζαίημς - Πάρκ, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πᾶνε εἶναι πολλοὶ δρόμοι, καὶ πηγαίνοντας περνᾶς μπροστὰ ἀπὸ ὥραια μαγαζιά, ποὺ δὲ μπορεῖς παρὰ νὰ σταματήσῃς νὰ τὰ δῇς. Τὰ παιδιὰ σταματήσανε καὶ κοιτάζανε τὶς ὄμορφες βιτρίνες, μὲ τὰ φορέματα, τὰ χρυσαφικά, τὰ καπέλλα κλπ. Ἐδῶ ἡ λύπη τους ἦταν πιὸ ὑποφερτή, παρὰ στὸ χῶλλ τοῦ σπιτιοῦ ἀριθ. 300 τῆς Φίτσροϋ-Στρήτ.

Ἀπὸ μιὰ καλὴ ἔμπνευση τοῦ Ρόμπερτ, (ποὺ τὸν εἶχαν τὰ παιδιὰ ὀνομάσει ἀρχηγό, καὶ ποὺ τὸ εἶχε πάρει κι' ὁ ἴδιος στὰ σοβαρὰ) φτάσανε σὲ μιὰ μεριὰ ποὺ ὑπῆρχανε πολὺ ἐνδιαφέροντα μαγαζιά. Ἐκεῖ πουλούσανε διάφορα ζῶα. Σὲ μιὰ μεγάλη βιτρίνα γεμάτη κλουβιά, ἔβλεπες ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ πουλιά. Τὰ παιδιὰ κοιτάζανε θαμπωμένα. Θὰ θέλανε νἄχανε κι' ἐκεῖνα φτερά, μὰ γιὰ νὰ πετᾶνε, κι' ὄχι νὰ βρίσκονται κλεισμένα μέσα στὰ κλουβιά. Καὶ σκεφτήκανε πόσο λυπητερὸ πρέπει νἆναι νἄχῃς φτερὰ καὶ νὰ μὴ μπορῇς νὰ πετάξῃς.

— Εἶναι πολὺ σκληρὸ γιὰ ἕνα πουλὶ νὰ εἶναι φυλακισμένο μέσα στὸ κλουβί, εἶπε ὁ Κύριλλος. Πᾶμε νὰ φύγουμε.

Προχωρούσανε, κι' ὁ Κύριλλος σκέφτηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ πὼς ἂν γινόταν ποτὲ πλούσιος θἀγόραζε ὅλα τὰ κλουβιά, γιὰ νἀφήσῃ τὰ πουλιὰ ἐλεύθερα.

Τώρα φτάσανε μπροστὰ σ' ἕνα μαγαζὶ ποὺ πουλοῦσε γάτες, κι' αὐτὲς μέσα σὲ κλουβιά, καὶ τὰ παιδιά, θἄθελαν νὰ βρισκόταν κἀποιος ποὺ ν' ἀγόραζε ὅλα τὰ κλουβιὰ μὲ τὶς γάτες, νὰ τὶς ἔβγαζε ἀπὸ κεῖ μέσα, καὶ νὰ τὶς τοποθετοῦσε πάνω σὲ παχειὰ χαλιά, μπροστὰ στὸ ἀναμένο τζάκι, ποὺ εἶναι καὶ ἡ πραγματική τους θέση.

Ὕστερα σταθήκανε μπροστὰ σ' ἕνα μαγαζὶ ποὺ πουλοῦσε σκύλους, καὶ τὰ παιδιὰ λυπηθήκανε πάλι τὰ καημένα τὰ σκυλιά, ποὺ ἦταν ἁλυσοδεμένα, ἢ κλεισμένα μέσα σὲ κλουβιά.

Τὰ σκυλιά, μικρὰ καὶ μεγάλα κοιτάζανε τὰ παιδιὰ μὲ μάτια λυπημένα καὶ μὲ κατεβασμένες τὶς οὐρές, σὰν νὰ τοὺς λέγανε:

—Ἀγοράστε μας! ἀγοράστε μας! Πάρτε μας μαζί σας!

Ἀκόμα κι' ἕνα πελώριο Ἰρλανδικὸ τερριέ, ὅταν τὸ χάϊδεψε ἡ Τζέννη γαύγισε δυνατὰ σὰ νὰ τῆς ἔλεγε:

— Γκρρ, γκρρ, γιατὶ δὲ μ' ἀγοράζεις; Κανένας δὲ μὲ θέλει! Θὰ πεθάνω ἐδῶ ἁλυσοδεμένος. Οὔτε ξέρω πότε, καὶ ἄν, θὰ βγῶ ποτὲ ἀπὸ δῶ μέσα.

Δὲν ξέρω ἂν τὰ παιδιὰ καταλάβανε τὴ γλῶσσα τῶν σκυλιῶν. Ὅμως ἐνοιώσανε στὴν καρδιά τους πόσο σκληρὸ εἶναι νὰ εἶσαι σκλαβωμένος μέσα σὲ μιὰ φυλακή, καὶ νὰ ζητᾶς νὰ φύγῃς ἀπὸ τὰ δεσμά σου.

Φυσικὰ δὲ μπορέσανε νἀγοράσουνε κανένα σκυλί. Ρωτήσανε πόσο κάνει ἕνα μικρὸ σκυλάκι. Τὸ μικρότερο. Κόστιζε 65 λίρες! Ἦτανε Γιαπωνέζικης ράτσας, σὰν τὸ σκυλὶ ποὺ κρατοῦσε σὲ μιὰ φωτογραφία της ἡ Βασίλισσα, ὅταν ἦτανε ἀκόμα πριγκήπισσα. Καὶ τὰ παιδιὰ σκεφθήκανε πὼς ἂν τὸ μικρότερο κόστιζε τόσο πολύ, τὰ ἄλλα θὰ εἶχανε χιλιάδες ὁλόκληρες, καὶ φύγανε ἀπὸ κεῖ.

Στὸ τέλος φτάσανε σ' ἕνα μαγαζὶ ποὺ φαινότανε νὰ πουλάει ζῶα ὄχι μεγάλης ἀξίας. Π.χ. χρυσόψαρα, ἄσπρα ποντίκια, σαῦρες καὶ χελῶνες, ἥμερα κουνέλια, καὶ γουρουνάκια τῆς Γουϊνέας. Ἐκεῖ σταματήσανε πολλὴν ὥρα καὶ δώσανε στὰ ζῶα ψίχουλα ψωμιοῦ, ἀνάμεσα στὰ σίδερα τῶν κλουβιῶν.

(Ἀκολουθεῖ) ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

«Καλὸ εἶναι νὰ ἔχῃς ποδήλατο, μὰ νὰ τὸ καθαρίζῃς, τί μπελᾶς!»

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Κρύος, βαρὺς καὶ ἄκεφος
ἔφτασε κάποια μέρα
καὶ μὲ τὸ χιόνι του ἔστρωσε
τοὺς δρόμους πέρα ὡς πέρα.

Παίζανε ἔξω τὰ παιδιά,
χιονάνθρωπους ἐχτίζαν
καὶ στὰ τρελλὰ κυνηγητὰ
τὰ ροῦχα τους ξεσχίζαν.

Γύρω ἀπ' τὴ σόμπα τὴν ζεστὴ
οἱ γέροι καθισμένοι
στὴν πολυθρόνα τὴν χωστὴ,
στὸ βιό τους κουρασμένοι
κάποια συζήτηση ἀργὰ
καὶ βαρετὰ ἀρχίζουν.
ἐνῶ στὸ μπρίκι τὰ ζεστὰ
ἀχνίζουν... ὅλο ἀχνίζουν.

Τὸ κρυοβόρι τὸ βαρύ,
ἡ νύχτα σὰν ἀρχίζει,
παίρνει τὸ χιόνι καὶ μακρυὰ
στὶς στέγες τὸ σκορπίζει
. . . . . .

κι' ἂν κάνεις κρύο,
κι' ἂν φυσᾶς
κι' ἂν χιόνι ἔχεις κορώνα
σὲ ἀγαπῶ... καὶ μ' ἀγαπᾶς,
ρήγα Γερο-Χειμώνα!

Τρεχαντήρι

ΣΑΝ ΑΠΟΨΕ...

Σὲ κάποια φίλη ποὺ δὲ ζεῖ.

Μιὰ φεγγαρόλουστη βραδιά. Ἄπειρα ἀστέρια λάμπουν στὸν καθαρὸ οὐρανό, ἄπειρα πολύτιμα διαμάντια στὸ σκοῦρο φόρεμα τῆς βασίλισσας νύχτας.

Ἡ θάλασσα εἶναι γαληνεμένη καὶ κάπου-κάπου μερικὰ μικρὰ κυματάκια χαϊδεύουν μ' ἕνα σιγανὸ φλοίσβισμα τὴν ἡσυχη ἀμμουδιά. Μιὰ βαρκούλα ἀπομακρύνεται νωχελικὰ καὶ τὰ κουπιά της βουτοῦν κάθε τόσο στὴ θάλασσα ἀφίνοντας ἕνα ρυθμικὸ ἦχο. Παθητικὰ ἀκούγεται ἡ γλυκειὰ φωνὴ τοῦ ἀηδονιοῦ γεμίζοντας μὲ γλυκειὰ μελαγχολία τὴ φεγγαρόλουστη αὐτὴ βραδιά.

Ὅλα γύρω εἶναι γαληνεμένα κι' ἐγὼ κάθουμαι μόνη στὴν ἡσυχη ἀμμουδιὰ κοιτάζοντας τ' ἄπειρα ἀστέρια ποὺ λάμπουν ψηλὰ στὸ σκοῦρο στερέωμα. Τὰ κοιτάζω ψάχνοντας νὰ βρῶ σὲ κάποιο ἀπ' αὐτὰ τὴν ἀγαπημένη μορφὴ ποὺ ζητῶ. Μὰ γρήγορα ἔρχομαι στὴν πραγματικότητα. Μέσα μου ξυπνοῦν ἀναμνήσεις γεμάτες θλίψη.

—Ἦταν, θυμᾶμαι, μιὰ βραδιὰ σὰν ἀπόψε, μιὰ ἴδια φεγγαρόλουστη βραδιά, μόνο ποὺ τὴν παθητικὰ φωνὴ τοῦ ἀηδονιοῦ ἀναπληροῦσε ἡ γλυκειὰ μουσικὴ ἑνὸς βιολιοῦ. Ἦταν μιὰ ἴδια βραδυὰ σὰν κι' ἀπόψε τότε ποὺ καθισμένες οἱ δυό μας στὴν ἴδια τωρινὴ θέσι μιλούσαμε ἥσυχα κοιτάζοντας τὴν ἀπέραντη θάλασσα καὶ ἀκούγαμε τὸ γλυκὸ μουρμούρισμα τῶν κυμάτων ποὺ χαϊδευαν τὴν ἀμμουδιά. Ἔτσι ἥσυχα πέρασαν οἱ ὧρες. Ὅταν ἔφθασε ἡ στιγμὴ μὲ καληνύχτισε κι' ἔφυγε μὲ σιγανό, ἀργὸ βῆμα.

Τὴν ἔβλεπα ν' ἀπομακρύνεται λεπτή, ψηλή, μὲ τὸ λευκὸ χυτὸ φόρεμά της καὶ μοῦ φαινόταν σὰ μιὰ αἰθέρια ὀπτασία, μιὰ ὀπτασία ποὺ ποτὲ δὲ θὰ σβήσει ἀπὸ τὴ μνήμη μου.

Ποῦ νὰ τοῦξερα, ἀγαπημένη μου Καιτούλα, πὼς θὰ σ'ἔβλεπα γιὰ τελευταία φορά.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔμαθα τὴ σκληρὴ εἴδηση! Ἡ Καιτούλα εἶχε προσβληθεῖ ξαφνικὰ τὴ νύχτα ἀπὸ μιὰ δυνατὴ κρίσι τῆς καρδιᾶς — ἦταν καρδιακιά — καὶ πέθανε!

Ναί, πέθανε. Τὴ γλυκειὰ μορφή της ζητῶ νὰ βρῶ ἀπόψε σ' ἀστέρια...

Ἦταν μιὰ φεγγαρόλουστη βραδιά, ἴδια μὲ τὴ σημερινή, ποὺ εἶδα γιὰ τελευταία φορὰ τὴ λεπτή της σιλουέττα σὰ μιὰ αἰθέρια ὀπτασία νὰ χάνεται στὰ σκοτάδια τῆς νύχτας.

Μιὰ ἴδια βραδιὰ σὰν τὴν ἀποψινή, μόνο ποὺ τὴν παθητικὰ φωνὴ τοῦ ἀηδονιοῦ ἀναπληροῦσε ἡ γλυκειὰ μουσικὴ ἑνὸς βιολιοῦ...

Μικρὴ Λογοτέχνις

ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ

Μπῆκα στὴν τάξη. Ἄφισα τὴν σάκκα μου καὶ πλησίασα τὴν μόνη διαπλασοπούλα ποὺ ἔχουμε ἐκτὸς ἀπὸ μένα.

— Πῆρες φυλλάδιο; ρώτησα κάπως δυνατὰ γιὰ ν' ἀκουστῶ.

— Βέβαια, μοῦ ἀπάντησε στὸν ἴδιο τόνο.

— Καὶ διάβασες ἐκεῖνο;

(Τὸ ἐκεῖνο ἦταν πρόφαση γιὰ νὰ βγάλω τὸ φύλλο μου ἀπὸ τὴν σάκκα).

Τῆς ἔτεινα τὸ φυλλάδιο καὶ τῆς ἔδειξα μιὰ ἀγγελία στὴν τύχη.

Κάποια ἔσκυψε μ' ἐνδιαφέρον.

— Τί εἶναι αὐτό; ρώτησε.

— Διάπλαση, παίρνεις;

—Ὄχι.

— Γιατί;

— Μὰ δὲν ἔτυχε, παίρνω ἄλλο.

— Καὶ γιατὶ δὲν παίρνεις τὴν Διάπλαση;

— Τί νὰ τὴν κάνω;

— Γιὰ νὰ μορφωθῆς ὅπως μορφώθηκαν τόσοι ἄλλοι, ποὺ βγῆκαν ἀπ' τὰ χέρια της. Γιὰ νά... Πῆρα φόρα καὶ ἄρχισα ν' ἀραδιάζω ὀνόματα λογίων ποὺ ὑπῆρξαν γνωστὰ διαπλασόπουλα.

Τὸ κορίτσι μὲ κοίταξε λίγο ἔκπληκτο.

Μὰ μιὰ ἄλλη ποὺ εἶχε παρακολουθήσει τὴν κουβέντα, χαμογέλασε εἰρωνικά.

— Κάνει προπαγάνδα! εἶπε δυνατά.

Καὶ πιὸ σιγὰ στὸ αὐτὶ κάποιος ἄλλης,

— Σὰν νὰ τὴν πληρώνουν γι' αὐτό!

Δὲν τῆς ἔδωσα σημασία. Ἤξερα ὅμως καλὰ πὼς τὸ ξεσπάθωμά μου ἴσως μιὰ μέρα νὰ ὠφελοῦσε κι' αὐτὴν τὴν ἴδια, ποὺ τώρα μὲ κατηγοροῦσε...

Τρεχαντήρι

ΘΥΣΙΑ

Προχωροῦν σχισμένοι, δεμένοι... Ἡ κούρασή τους φαίνεται στὸ πρόσωπό τους... Τὰ βλέφαρά τους πέφτουν βαρειά... Τὰ χέρια τους εἶναι δεμένα μὲ ἁλυσίδες. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἕνα τραγούδι βγαίνει ἀπὸ τὰ χείλη τους. Ἕνα τραγούδι γιὰ τὴν πολυβασανισμένη Πατρίδα... Γι' αὐτὴν τώρα βρίσκονται σ' αὐτὴν τὴ θέση... Γι' αὐτὴν ἐπολέμησαν... Γι' αὐτὴν θὰ πᾶνε νὰ τοὺς ἐκτελέσουν... Δὲν τοὺς νοιάζει. Ξέρουν πὼς ἔκαναν ἐκεῖνο ποὺ ἔπρεπε! Ξέρουν πὼς ἔκαναν τὸ καθῆκον τους. Τὸ καθῆκον τους γιὰ τὴ Λευτεριά... Σπίτι γονιοί, μάνα, πατέρας, πᾶνε ὅλα... Ὅλα χάνονται, μονομιᾶς μπροστὰ στὴ θυσία γιὰ τὴν Πατρίδα... Φτάνουν... Βγαίνουν καὶ στήνονται. Εἶναι βαρειὰ ἡ ἀλήθεια... Σὲ λίγο δὲν θὰ ὑπάρχουν... Ἀκούγονται τὰ παραγγέλματα. Καὶ σὲ λίγο μὲ μιὰ ὁμοβροντία ποὺ ἀκούγεται, πέφτουν χωρὶς φωνὴ καὶ λέξη μὲ τὴ σειρά τους σιγὰ-σιγὰ στὸ θυσιαστήριο τῆς Πατρίδας.

Λυκόπουλο

ΤΡΙΚΥΜΙΑ

(Ἀπὸ τὴν «Αἰνειάδα» τοῦ Βιργιλίου)

Κι' οἱ ἄνεμοι ἑνωθήκανε σὲ δυνατὸ κοπάδι, κι' ἀπὸ τὴν πύλη τὴ πλατειὰ χυμᾶνε ἀγριεμένοι καὶ τὶς στεριὲς σαρώνουνε μὲ δυνατοὺς στροβίλους.

Στὴ διάφανη τὴ θάλασσα ὁρμᾶνε λυσασμένοι, ταράζουνε μὲ δύναμη τὰ γάργαρα νερά της, γυμνώνοντας ξεδιάντροπα τὸν πλουμιστὸ βυθό της. Ἀφοῦ πρῶτα συντρόφεψαν τρεῖς δυνατοὶ ἀνέμοι, Εὖρος μαζὶ καὶ ὁ Νοτιάς, κι' ὁ Αἴβας' ποὺ ξοπίσω του ἀφήνει καταιγίδες. Μὲ πελώρια κύματα λούζουνε τ' ἀκρογιάλια. Ἀκολουθᾶνε κλάϊματα ἀπ' ἄντρες πονεμένους καὶ δυνατὰ τριξίματα ἀπὸ καραβοσκοίνια. Μὰ ξάφνου, λὲς κι' ἁρπάξανε τὰ νέφια τὴν ἡμέρα, ἡ μαύρη νύχτα πλάγιασε στὸ πέλαγο ἀγάλια καὶ ὅλοι ἀπομείνανε μὲς στὰ πυκνὰ σκοτάδια· ἐνῶ ὁ οὐρανὸς ὁλάκερος σειέται σὰ μανιασμένος καὶ λαμπερὲς χρυσὲς φωτιὲς σχίζουνε τὸν Αἰθέρα.

Προκομένη Τεμπέλα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τὸν μικρὸ Γιαννάκη τὸν παίρνει ὁ πατέρας του στὴ θάλασσα γιὰ πρώτη φορὰ καὶ τὸν βουτάει στὸ νερό.

— Σ' ἄρεσε ἡ βουτιά; τὸν ρωτᾶ ὕστερα.

— Μ' ἄρεσε, ἀπάντησε ὁ Γιαννάκης. Μὰ ποιὸς ἔχει ρίξει ἄλατι ἐδῶ μέσα;

(Γεγονός) *Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι*

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρχ. 25000, Ἐξάμηνη δρχ. 15000. Τρίμηνη 8000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 2.—Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 10. Ἐξάμηνη ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀπροσώπως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Ἀριστείδου 10 Ἀθήνας.—Τηλ. 23977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἀρτιοι, τιμῶνται δρ. 20000 ἄδετος καὶ 25000 χρυσόδ.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτᾷ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ἓν ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 3000

ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

Ἕνα εἶδος πνευματικῆς ἀσκήσεως ποὺ παρουσιάστηκε τὰ τελευταῖα χρόνια, τὸ Σταυρόλεξο, κατόρθωσε νὰ διαδοθῇ, νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ γίνῃ τόσο κοσμαγάπητο, ὥστε σήμερα ἔχει γίνει ἀπαραίτητο σὲ ὅλες τὶς ἐφημερίδες, ἀκόμη καὶ στὶς σοβαρώτερες, καὶ σὲ ὅλα τὰ περιοδικὰ γιὰ μεγάλους καὶ μικρούς. Ἀφοῦ καὶ εἰδικὰ φυλλάδια βγαίνουν στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἑλλάδα ἀκόμη, ποὺ δὲν ἔχουν μέσα τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον σταυρόλεξα. Καθὼς βλέπετε ἀπὸ τὸ σημερινὸ φύλλο, ἄρχισε καὶ ἡ «Διάπλασις» νὰ δημοσιεύῃ σταυρόλεξα. Ὄχι ὅμως τυχαῖα, κοινὰ καὶ συνηθισμένα. Τὰ σταυρόλεξα ποὺ θὰ βρίσκετε στοὺς Ἑβδομαδιαίους Διαγωνισμοὺς θὰ ἔχουν ῥάτι τὸ ξεχωριστὸ ἀπὸ τ' ἄλλα εἴτε στὴν ἐμφάνιση εἴτε στὴ σύνθεσή τους. Καὶ γι' αὐτὸ προκηρύσσω τὸ σημερινὸ Διαγωνισμό. Τὰ διαπλασόπουλα διακρίνονται πάντα στὴ σύνθεση Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. Ἀκόμη καλύτερα μποροῦν νὰ διακριθοῦν στὴ σύνθεση ἑνὸς Σταυρολέξου, ποὺ εἶναι εὐκολώτερο ἀπὸ ἕνα μεγάλο Δικτυωτὸ λ.χ.

Οἱ ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ εἶναι οἱ ἑξῆς:

Κάθε διαγωνιζόμενος ἔχει δικαίωμα νὰ στείλῃ **δύο** Σταυρόλεξα τὸ πολύ, γραμμένα μὲ σινικὴ μελάνη ἔπάνω σὲ ἄσπρο, ἀχαράκωτο χαρτί.

Τὸ σχῆμα τοῦ Σταυρολέξου θὰ εἶναι τὸ καθιερωμένο, μὲ ὄχι περισσότερα ἀπὸ 10 τετραγωνάκια. Μέσα μπορεῖτε νὰ κάνετε ὁποιοδήποτε γεωμετρικὸ σχέδιο ἢ εἰκόνα. Ὅσο πιὸ καλλιτεχνικὸ καὶ πρωτότυπο εἶναι, τόσο μεγαλύτερες ἔχετε πιθανότητες νὰ βραβευθῆτε.

Οἱ λέξεις τοῦ Σταυρολέξου πρέπει νὰ εἶναι *ἀκέραιες*, ὄχι τόσο σπάνιες ὥστε νὰ καταντοῦν ἀνεύρετες καὶ κατὰ προτίμησιν στὴν ὀνομαστική. Ἂν μπορεῖτε ἀποφεύγετε τὶς ξένες ὀνομασίες.

Κάθε σταυρόλεξο πρέπει νὰ συνοδεύεται κι' ἀπὸ ἕνα σχέδιο πανομοιότυπο, μὲ τὴ λύση του.

Δικαίωμα συμμετοχῆς ἔχουν: *Δωρεὰν* οἱ συνδρομηταὶ οἱ ἐγγεγραμένοι γιὰ τὸ 1947 καὶ τ' ἀδέρφια τους, ὅταν ἔχουν ψευδώνυμο ἐγκεκριμένο. Μὲ καταβολὴ 500 δρχ. οἱ συνδρομηταὶ καὶ τ' ἀδέρφια τους ὅταν δὲν ἔχουν ψευδώνυμο, καὶ τέλος μὲ καταβολὴ 1000 δρχ. οἱ κατὰ φύλλον ἀγορασταί.

Ἀπαντήσεις γίνονται δεκτὲς *ὡς τὸ τέλος Φεβρουαρίου*. Καμμιὰ ἀπάντηση δὲν θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἂν δὲν ἔχει καθαρογραμμένο *τὸ ὄνομα, τὸ ψευδώνυμο* (ἂν ἔχῃ), *τὴν ἡλικία* καὶ *τὴν διεύθυνση* τοῦ διαγωνιζομένου, κι' ἀπὸ κάτω τὴν ἐνυπόγραφη δήλωση: «Δηλώνω ὑπευθύνως πὼς τὸ Σταυρόλεξο ποὺ στέλνω εἶναι πρωτότυπο, δικό μου».

Ὡς ἀμοιβαὶ θὰ δοθοῦν:

Μιὰ ἑξάμηνη συνδρομὴ στὴν «Διάπλασι» σ' ὅποιον θὰ πάρῃ τὸ Πρῶτο Βραβεῖο.

Μιὰ τρίμηνη συνδρομὲς στὴν «Διάπλασι» σ' αὐτοὺς ποὺ θὰ πάρουν Δεύτερο Βραβεῖο.

"***Ενας Τόμος*** τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Διαπλάσεως σ' ἐκείνους ποὺ θὰ πάρουν Τρίτο Βραβεῖο.

Καὶ τώρα περιμένω τὶς ἀπαντήσεις σας.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 1946-47

Ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς προκηρύχθηκε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1946 καὶ ἀπὸ τὸ φυλλάδιο 43—46 τοῦ Νοεμβρίου ἄρχισα νὰ δημοσιεύω Ἀσκήσεις ἀπὸ τὶς πρῶτες Συλλογὲς ποὺ εἶχα λάβει. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶναι ἀρκετές, παρατείνω τὴν προθεσμία καὶ ξαναδημοσιεύω ἐδῶ τοὺς ὅρους, γιὰ νὰ λάβουν μέρος κι' ἄλλοι νέοι ἢ παλαιοὶ συνδρομηταί.

Στὸν Διαγωνισμὸ αὐτὸν μποροῦν νὰ λάβουν μέρος: α') συνδρομηταὶ μετὰ ἢ ἄνευ ψευδωνύμου· β') ἀδέλφιά των, ποὺ αὐτὰ ὅμως πρέπει νὰ ἔχουν ψευδώνυμο ἐγκεκριμένο γιὰ τὸ 1947· καὶ γ') ἀγοραστὰ ψευδωνυμοῦχοι ἐπίσης.

Ὁ διαγωνιζόμενος πρέπει νὰ στείλῃ μόλις ἑτοιμάσῃ — *ἢ κι' ἀμέσως ἂν ἔχῃ ἑτοιμη* — μιὰ Συλλογὴ ἀπὸ 15 ὡς 20 Πνευματικὲς Ἀσκήσεις, καθαρογραμμένες σὲ μεγάλου σχήματος τετράδιο, ποὺ κάθε του σελίδα, χωρισμένη καθέτως στὰ δύο, στὸ ἕνα μέρος θἄχῃ Ἀσκήσεις, καὶ στὸ ἄλλο, ἀντίκρυ, τὴ λύση τους. Στὸ ἐξώφυλλο, ἢ στὸ ἐπάνω μέρος τῆς πρώτης σελίδας, πρέπει ν' ἀναγράφεται τὸ ὀνοματεπώνυμο τοῦ διαγωνιζομένου, τὸ ψευδώνυμό του, ἂν ἔχῃ, ἡ ἡλικία του—ἀπαραίτητη—κι' ἡ διεύθυνσή του. ("Οποιος δὲν σημειώσῃ τὴν ἡλικία του, θὰ καταταχθῇ στὴν Τάξη τῶν μεγάλων ὅσο μικρὸς κι' ἂν εἶναι. Τὸν συμφέρει;..). Πρέπει ἀκόμα νὰ δηλώσῃ καὶ τί Βραβεῖο ἢ Ἔπαινο ἔλαβε τυχὸν στὸν προηγούμενο Διαγωνισμὸ Ἀσκήσεων.

Οἱ Ἀσκήσεις τῆς Συλλογῆς,—ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Δημώδη Αἰνίγματα—πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυπες, *ἔργα τῶν διαγωνιζομένων*, κι' ὄχι ἀντιγραμμένες ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Ἂν θέλῃ κανένας νὰ περιλάβῃ καὶ μιὰ ἢ δυὸ—ὄχι περισσότερες—παλιὲς κι' ἐξαιρετικῶς ὡραῖες Ἀσκήσεις, μπορεῖ, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ σημειώσῃ ἀπὸ κάτω «παλιά», γιὰ νὰ σημειωθῇ τὸ ἴδιο κι' ὅταν τυχὸν δημοσιευθῇ ἡ Ἄσκηση καὶ γιὰ νὰ εἶναι «ἐν τάξει» (ἀλλιῶς κινδυνεύει νὰ τὸν καταγγείλουν ὡς ... λογοκλόπο. Τὸν συμφέρει;..)

Μιὰ τέλεια, ἄρτια Συλλογή, πρέπει νὰ ἔχῃ διαφόρων εἰδῶν Ἀσκήσεις—μιὰ ἢ δυὸ ἀπὸ κάθε εἶδος—κι' ὄχι ὅλο ὁμοειδεῖς, π. χ. μόνο Αἰνίγματα ἢ μόνο Γρίφους. Τὰ πιὸ συνηθισμένα εἴδη εἶναι τὰ ἑξῆς:

Λεξίγριφος, Συλλαβόγριφος, Στοιχειόγριφος, Μεταγραμματισμός, Ἀναγραμματισμός, Αἴνιγμα (αὐτὲς εἶναι πάντα ἔμμετρες, σὲ στίχους) ἔπειτα τὰ διάφορα Σχήματα—Κυβόλεξον, Τρίγωνον, Πυραμίς, Μαίανδρος, Δικτυωτόν, Κλῖμαξ κλπ. — ἔπειτα Κρυπτογραφικόν, Μαγικὸν Γράμμα. Διπλὸ Κεφάλι, Μισαὶ Λέξεις κλπ.—ἔπειτα κάθε λογῆς Ἀκροστιχίδες, ἢ Μεσοστιχίδες, τὰ Φωνηεντόλιπα ἢ Ἐλλιποσύμφωνα, καὶ τέλος ὁ Γρῖφος. Μιὰ ἄρτια λοιπὸν Συλλογή, ἀπὸ 15 τὸ πολὺ Ἀσκήσεις, μπορεῖ νὰ ἔχῃ π.χ. τρεῖς - τέσσερες ἔμμετρες, δυὸ Σχήματα, ἕνα Κρυπτογραφικό, δυὸ Μαγικὰ Γράμματα, δυὸ Ἀκροστιχίδες, ἕνα Φωνηεντόλιπο ἢ Ἐλλιποσύμφωνο κι' ἕνα-δυὸ Γρίφους. Πολλὴ ἀξία στὴ συλλογὴ δίνουν οἱ δύσκολες γιὰ τὸν συνθέτη Ἀσκήσεις,—π.χ. τὸ Μέγα Δικτυωτόν, ἀπὸ λέξεις μὲ 9 ἢ μὲ 11 γράμματα—κι' ἔμμετρες ὅταν εἶναι τεχνικὰ κι' ἔξυπνα στιχουργημένες.

Στὸ ἑξῆς θὰ δημοσιεύουνται Ἀσκήσεις ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὶς Συλλογὲς αὐτοῦ τοῦ Διαγωνισμοῦ. Ἀπὸ κάθε δηλ. Συλλογή, μὲ τὴ σειρά της, θὰ δημοσιεύουνται μιὰ ἢ δυὸ Ἀσκήσεις, καὶ πάλι κάθε φορὰ ποὺ θὰ ξανάρχεται ἡ σειρά της. Αὐτό, ἐννοεῖται, ἐφ' ὅσον ἡ Συλλογὴ θὰ ἔχῃ ἀρκετὲς δημοσιεύσιμες Ἀσκήσεις· ἀλλιῶς μετὰ τὴν πρώτη ἢ τὴν δεύτερη φορά, θὰ μπαίνῃ κατὰ μέρος. Ἀπεναντίας, ἀπὸ ἄλλες Συλλογές, ποὺ θἄχουν πολὺ ὡραῖες Ἀσκήσεις, θὰ δημοσιεύουνται συχνότερα καὶ κάθε φορὰ περισσότερες. Ὡστόσο, στὴν ἀπονομὴ τῶν Βραβείων δὲν θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψι ὁ ἀριθμὸς τῶν δημοσιευμένων Ἀσκήσεων ἀπὸ κάθε Συλλογή, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς κι' ἡ ποιότης τῶν Ἀσκήσεων

ποὺ περιέχει, εἴτε δημοσιεύθηκαν εἴτε ἔμειναν στὸ τετράδιο.

Προθεσμία ἀποστολῆς δὲν ὁρίζεται ἀπὸ τώρα. *Θὰ στείλετε τὸ γρηγορώτερο τὶς Συλλογές σας* καὶ κατόπι θὰ μάθουν οἱ καθυστερημένοι ὡς πότε θὰ εἶναι δεκτοί. Περιμένω.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἀριστείδου 10
τὴν 6ην Ἰανουαρίου 1946

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ τὰ καλά μου παιδιὰ ποὺ μοῦ εὐχήθηκαν τὸ Νέο Χρόνο μὲ γράμματα καὶ κάρτες. Τὰ εὐχαριστοῦν ἐπίσης γιὰ τὶς εὐχὲς καὶ τὰ δωράκια τους ὁ κ. Φαίδων, ἡ Κυρὰ-Μάρθα, ὁ Ἀνανίας, οἱ Δώδεκα Ἀδελφές του καὶ ἡ *Πίσσα*. Καὶ τοῦ χρόνου παιδιά μου, νἄστε καλά, νἆμαι κι' ἐγώ, καὶ νὰ μοῦ εὐχηθῆτε τὸ 1948. Ἀμήν, εἴθε, γένοιτο!

Πολλοὶ δὲν ἤθελαν νὰ γίνῃ ἡ Διάπλασίς τους χρωματιστή. Φοβούνταν μὴν προστύχευε. Ἀλλ' ἅμα εἶδαν τὸ πρῶτο φυλλάδιο, ἄλλαξαν γνώμη, καὶ τώρα εἶναι ἐνθουσιασμένοι μὲ τὴν καινοτομία περισσότερο κι' ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὴν ἤθελαν ἐκ τῶν προτέρων. Δὲν μπορεῖτε νὰ φανταισθῆτε τὴν ὑποδοχὴ ποὺ ἔκαμαν ὅλοι στὸ πρῶτο μας φυλλάδιο, τὰ συγχαρητήρια ποὺ ἔλαβα καὶ τὰ ἐπαινετικὰ ποὺ ἔγραψαν οἱ ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες. Τώρα περιμένω καὶ γρηγορῶ τὶς ἐντυπώσεις σας, ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ περιεχόμενο, τὴν ὕλη τοῦ πρώτου μου φυλλαδίου—μυθιστορήματα, διηγήματα, ἄλλα ἀναγνώσματα κτλ. κτλ.

Ἐξακολουθῶ νἀπαντῶ σὲ γράμματά σας, σὲ γράμματα νέα βέβαια σχετικῶς, μὰ ποὺ τὰ ἔγράψατε πρὶν μπῇ τὸ 1947.

Κι' ἐγώ, *Ἀμαρυλλίς*, δὲν εἶμαι δυσαρεστημένη πού, μετὰ τὴ διάλυση τῆς Οὔνδρα, δὲν εἶσαι πιὰ ὑπάλληλος καὶ ξαναβρῆκες τὶς παλιές σου ἀσχολίες τοῦ σπιτιοῦ, διάβασμα, γράψιμο, πιάνο καὶ διεθνὴ ἀλληλογραφία. Ἐξετέλεσα τὴν παραγγελία σου γιὰ τὴν παλιὰ ἐπιταγὴ τῶν δρ. 8.000, καὶ συμμορφώθηκα μὲ ὅσα μοῦ γράφεις στὸ τέλος τοῦ γράμματός σου.

Ναί, *Ἀγριολούλουδο*, μὲ δυνατὸ κρύο κάναμε φέτο Χριστούγεννα, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἐμπόδισε νὰ εἶναι *θερμὲς* οἱ ἀμοιβαῖες εὐχές μας. Ἔπειτα τ' ἄγριο. λούλουδα δὲν παρακρυώνουν... Χαίρω ποὺ θὰ μοῦ γράψῃς τώρα τακτικὰ καὶ περιμένω τὶς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὶς καινοτομίες. Ἔλαβα καὶ τὰ καινούργια σου κομμάτια, καὶ χάρηκα γιὰ τὰ «διαπλασιακά» τοῦ σχολείου σου.

Κομμάτια γιὰ τὴ Σ. Σ. Σ. ἔλαβα ἀκόμη ἀπὸ τὴν *Προκομένη Τεμπέλα*, τὸ *Λυκόπουλο*, (καθὼς καὶ Συλλογὴ τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων), τὸ *Σέρ Νίκ* καὶ τὸ *Τρεχαντήρι*, Συλλογὴ Πνευματ. Ἀσκήσεων μοῦ ἔστειλε καὶ τὸ *Παγκρατιωτάκι*, καὶ Εἰκόνες Παιδιῶν ἡ *Μικρὴ Λογοτέχνις*, ποὺ τὴν εὐχαριστῶ.

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ ποὺ ἔχει τοὺς ὅρους τῆς συμμετοχῆς στοὺς Διαγωνισμοὺς καὶ σὲ ὅλη τὴ Διαπλασιακὴ κίνηση, εἶναι ἀπαραίτητος. Ἐπειδὴ εἶχε ἐξαντληθεῖ ξανατυπώνεται μὲ δίχρωμο ἐξώφυλλο καὶ σὲ λίγες ἡμέρες θὰ εἶναι ἕτοιμος καὶ θὰ τιμᾶται 1000 δρ. Μπορεῖτε νὰ τὸν παραγγείλετε ἢ νὰ τὸν ἀγοράσετε ἀπὸ τὰ Γραφεῖα μου.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως: διὰ συνδρομητὰς ἢ ἀδέλφια των, δρχ. 2000. Δι' ἀγοραστὰς ἀποκτῶντας μὲ τὸ ψευδώνυμον δικαιώματα συνδρομητοῦ δρχ. 3000.

Νέα Ψευδώνυμα: Μικρὴ Νεράϊδα κ. (ΜΣ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Τριπολιτσωτάκι, ἁ. Ἑλληνικὴ Ραχούλα, κ. Κυκλάμινο, κ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 305ου Διαγωνισμοῦ λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ.

12. Λεξίγριφος

Τὸ πρῶτο μου ἐπιφώνημα,
Φρίκη τὸ δεύτερό μου
Καὶ μιὰ ἀπ' τὶς πέντε ἄξαφνα
Βλέπεις στὸ σύνολό μου.

Λυκόπουλο

13. Συλλαβόγριφος

Δυὸ ἂν μὲ λίγα ἴα
Κι' ἕνα γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου
Ἐὰν μποῦνε στὴ γραμμή
Δίχως σκέψη ἄλλη καμμία
Θὰ μοῦ κάμουν στὴ στιγμὴ
Πρόσωπο πολὺ γνωστὸ
Καὶ σὲ μᾶς ἀγαπητό.

Μικρὴ Λογοτέχνις

14. Μεταγραμματισμός

Τὸ θάμμα εὐθὺς θενὰ γενῇ
Ἂν βγάλω Κᾶ καὶ βάλω Νῖ:
Ἀπὸ μιὰ χώρα τῆς Ἀσίας
Μιὰ ἄλλη χώρα τῆς ἰδίας
Πέρα - μακρυὰ θενὰ φανῇ.

Βοσκαροῦι

15. Αἴνιγμα

Ψάρι εἶναι τὸ θηλυκό μου,
Κι' ἂν ζητᾶς τὸ οὐδέτερό μου
Θὰ τὸ βρῇς σ' ἑλληνικὸ
Φρούριο κι' ὀνομαστό.

Παγκρατιωτάκι

16. Ψαροκόκκαλον

* * * *
* * * *
* * * *
* * * * * * * *
* * * * * * *
* * * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε νἀναγινώσκωνται ἐξ ἀρχῆς κατὰ σειράν: διοικητικὴ διαίρεσις, μήνας, ἀργοναύτης, μεγάλη νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἄλλη μικροτέρα, ἀγριον ζῶον, χάρακας, γεωγραφικὸς ὅρος.

Λυκόπουλο

17. Κρυπτογραφικὸν

1234526 = Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης
2526 = Τετράποδον
34526 = Κάτοικος κράτους εὐρωπ.
41434 = Γραμμὴ (δημοτ.)
54526 = Ἀνθοωπάριον
64126 = Ποταμός.

Παγκρατιωτάκι

18-22. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς οἱουδήποτε γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

τοῖχος, δῶμα, οἶδα, στύψις, Ἴρμα.

Μικρὴ Λογοτέχνις

23. Ἀκροστιχὶς Ἀκροστιχίδων

Α'. Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης κ. ο. κ. ἀποτελοῦν πάλιν τὴν πρώτην τῶν ζητουμένων.

Β'. Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς τελευταίας, τὸ δεύτερον τῆς προτελευταίας κ. ο. κ. ἀποτελοῦν πάλιν τὴν τελευταίαν τῶν ζητουμένων.

Γ'. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα ὅλων τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀντωνυμίαν.

1, Ρωμαία ἱέρεια· 2, Ἐπίθετον σημαῖνον τὸν μὴ σταθερόν· 3, Ὁ τελευταῖος τῶν τελευταίων· 4, Ἔντασις ἢ κλίσις· 5, Ἔχει πόρτες παράθυρα κλπ.· 6, Ἀνταρσία ἢ σταθμός.

Χρυσὸς Λέων

24. Ἐλλιποσύμφωνον

άε — ιώα

(Ἀρχαῖον ρητὸν) Σπουργίτι

25. Γρῖφος

Οἱ γὰρ δένει ἀεὶ νέαν θὼς ὀρὲ ὧν.

Ξανθὸς Ἱππότης

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον. —Ἕως δέκα τὸ κοιλὸ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρχ. 1000. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 100 δρχ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, 150 δρχ. μὲ παχέα καὶ 200 δρχ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 500.

[Α — 7]

Σ τὰ παιδιὰ τῆς Ε' Γυμνασίου τοῦ σχολείου «Σολωμός» καὶ σ' ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα, στέλνουμε γιὰ τὸν κατνούργιο χρόνο τὶς καλύτερές μας εὐχές.

Μικρὴ Λογοτέχνις,
Ἑλληνοπούλα τοῦ Μετσόβου

[Α — 8]

Α γαπητό «Σκαλιστήρι», δέχομαι εὐχαρίστως ἀλληλογραφία μὲ σένα. Γράψε πρῶτα ἐσύ. Διεύθυνσίς μου: Σπυρίδωνα Ἰωνᾶν, (διὰ Σπουργίτι) Νικηφόρου Θεοτόκη 8, Κέρκυρα.

Σπουργίτι

[Α — 9]

Θ εάματα: Ἀθάνατος Ἑλλάς = Ἄσσοι τῆς κομπίνας! Διαπλαοιακὸς Ἀστὴρ = Ὅπου φυσήξῃ ὁ ἄνεμος! Στυλιανός = Ὁ γιὸς τοῦ Ταρζάν. Ὅμιλος Ἱπποτικῶν νέων = 200 χρόνια πίσω. Κουτορνίθι καὶ Σία = Πολὺ κακὸ γιὰ τὸ τίποτα.

Προκομένη Τεμπέλα

[Α — 10]

Ο! *Φαντάροι τοῦ 41* γκάφες δὲν ἔκαναν. Κι' ὅμως ὑπάρχει *ἕνας* ποὺ ὅλο καὶ περισσότερες κάνει.

Πάρε, παιδί μου, δὲν εἶμαι ὁ Λεμπέσης. Δὲν πειράζει ὅμως, ἀρκεῖ ἡ προσπάθεια. Δοκίμασε πάλι...

ΧΡΥΣΟΣ ΛΕΩΝ

[Α — 11]

Ρ οδαυγὴ ξαίρω «ποιὰ εἶσαι».
Περίεργον!!!

Χρυσὸς Λέων

[Α — 12]

Φ υτρώνοντας στὸ περιβολάκι τῆς ἀγαπητῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλα τὰ λουλούδια.

Ἐντελβαΐς

Τυπογραφεῖον ΣΕΡΓΙΑΔΗ, Γερανίου 9, Ἀθῆναι

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ, ΟΙ ΦΙΔΟΙ ΤΟΥ ΚΙ' Ο ΛΥΚΟΣ Ο ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Β'.

Ἄξαφνα σταμάτησε νὰ κουνάη τὰ φτερά του : εἶχε ἰδεῖ στὴ μέση τοῦ λειβαδιοῦ τὴ Κιτρινούλα ποὺ ἐρχόταν μὲ τὴν οὐρὰ σηκωμένη ψηλά. Ἡ Κιτρινούλα ἦταν ἕνα γατάκι ποὺ ἔμενε μὲ τοὺς δικούς του πίσω ἀπ' τ' ὁλοξύλινο σπιτάκι· ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχε προχωρήσει ὡς τὸ βάλτο. Μόνο τὸ πρωΐ ἐκεῖνο μὲ τὸν ὡραῖο ἥλιο ἐτόλμησε κι' ἡ γατίτσα νὰ πάη ὡς ἐκεῖ ποὺ ὁ Κοκκινομυτάκης λούζονταν.

— Καλημέρα, Κιτρινούλα φώναξε τὸ παπάκι.

— Καλημέρα, Κοκκινομυτάκη ! τί κάνεις ἐκεῖ ;

— Κάνω τὸ λουτρό μου, καθὼς βλέπεις. Τὸ νερὸ εἶναι τόσο χλιαρό ! Δός μου λίγο τὸ χέρι σου, νὰ ἴδῆς.

Ἀλλὰ ἡ γατίτσα μ' ἔλες της τὶς μουστάκες, φοβᾶται. «Δὲ θέλω, μουρμουρίζει, ἄσε με ! » καὶ τραβιέται. Ὁ Κοκκινομυτάκης ἐπιμένει : «Ἔλα, εἶναι ὡραῖα, θὰ ἴδῆς. . .» Ἡ Κιτρινούλα τώρα θέλει καὶ δὲ θέλει. Κι' ὁ Κοκκινομυτάκης, ποὺ ἔχει πλησιάσει τὴν ὄχθη, τῆς ἁρπάζει τὸ πόδι καὶ τὴν τραβᾶ στὸ βάλτο μὲ τέτοιαν ὁρμή, ὥστε ἡ γατίτσα ὁλάκερη πέφτει στὸ νερό, καὶ ἀπ' τὸ φόβο της κάνει σὰ νὰ ἤρθε ἡ τελευταία της ὥρα. (Γιατὶ ξέρετε πόσο πολὺ φοβοῦνται οἱ γάτες τὸ νερό). Ὁ Κοκκινομυτάκης, ποὺ αὐτὸ τοῦ φαίνεται πολὺ ἄστεῖο καὶ παράξενο — ἄκου νὰ φοβᾶται τὸ νερό ! — ἀφήνει τὴ γατίτσα στὰ «κρύα τοῦ λουτροῦ», καὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ βάλτο γελώντας.

Ἡ Κιτρινούλα, μονάχη της ἀβοήθητη, εἶδε κι' ἔπαθε ὡς νὰ βγῆ ἀπ' τὸ βάλτο. Ἐπὶ τέλους τὸ κατάφερε, ἀλλὰ κρυώνει, ἀνατριχιάζει καὶ φταρνίζεται τόσο πολὺ—τσοὺφ καὶ τσοὺφ—ὥστε φοβᾶται μὴν ἀρρωστήση βαρειά. Παιχνίδι ποὺ τῆς ἔπαιξε τὸ κακὸ παπάκι ! Εὐτυχῶς ὁ ἥλιος εἶναι ζεστὸς καὶ σὲ λίγο ἡ γατίτσα στεγνώνει, παύει τὰ φτερνίσματα καὶ ξεκινᾶ νὰ γυρίση στὰ λημέρια της. Καθὼς πηγαίνει, βλέπει μπροστά της ἕνα χαριτωμένο τριανταφυλλὶ γουρουνάκι, ποὺ τρέχει, γρυλλίζοντας νὰ τὴν ἀπαντήση. Εἶναι ἡ Ροδίτσα, ἡ στρουμπουλὴ φιληνάδα της καὶ γειτονοπούλα, μὲ τὴν οὐρίτσα ποὺ μοιάζει μὲ τιρμπουσόνι. Ἡ Κιτρινούλα τὴν ἀγαπᾶ. Πῶς χαίρεται ποὺ τὴν βλέπει ! πηγαίνει κοντά της, καὶ τῆς διηγέται τὸ κακὸ παιχνίδι ποὺ τῆς ἔπαιξε ὁ Κοκκινομυτάκης.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΤΟΛΗΣ, ΤΟ ΜΠΟΥΚΕΤΟ ΚΑΙ Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ